

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Commentaria in octo libros physicorum Aristotelis - Cod. Ettenheim-Münster 192

Aristoteles

[S.l.], 1629-1630

Quaestio quarta - De forma substantiali secvndo entis natvlaris principio

[urn:nbn:de:bsz:31-116321](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-116321)

QVAESTIO
QVARTA.

DE FORMA SVBSTAN-
TIALI SECUNDO ENTIS
NATVRALIS PRINCIPIO.

Dubium Primum.

Vtrum detur Forma
substantialis. Et quid
sit illa forma substlis?

Quamuis

Quamvis opud philosophos certa et quasi evidens est dari
formam substantialem, tamen ut res clarior fiat, fit,

Conclusio Prima

Vere datur in rerum natura forma substantialis.

Pro Contro 10. Ex Aristotele in hoc libro. ca. 29. Certum et evidens
est substantias nates intrinsicè esse species distinctas, sed hæc
distinctio non potest provenire à materia cum sit eisdem ratio
formæ et indifferentis ad quæcumque speciem naturæ; neque
et potest provenire ab accidentibus, quia accidentia non sunt de
extrinseca ratione entis naturalis substantialis, sed extra eam et formam;
ergo debet concedi aliquid proprium substantiæ quod rebus materialibus tri-
buatur certam speciem, hoc autem proprium nunciamus formam
substantialem. manifestum patet, iam evidens et certum est hoc
canem et leonem ab extrinseco esse diversas species, et quod idem
in linea substantiæ. ergo habet aliquid substantiæ proprium scilicet quod substantiæ
in certa specie.

Pro Contro 20. Nam quod substantias nates non esse tamen compo-
sitas cum materia et accidentibus, ergo debet concedi pro materia ali-
quod proprium substantiæ quod cum ipsa constituit ens naturale. quod patet
pro animalibus. ex materia et accidente non fit nisi unum quod se substantiæ. sed
ens tamen quod accidens. ergo substantias nates non tamen sunt compositæ
ex materia et accidentibus, sed ex materia et forma substantiali.

Pro 30. Nam certum est formam fidem dari animam rationem quod si
forma substantialis. ergo idem dicendum erit de aliis rebus rationalibus,
quod se: essent ex materia et forma substantiali.

Conclusio Secunda.

Esia

10
A
BSTAN
ENTIS
NCIPIO
mum.
Forma
Equiva
substantialis?

Definitio
Formae q²

Genus in defie
e, actus.
Explicatio defis.

Essentia et natura formae substantialis consistit in hoc,
quod se: sit actus primus constituens unum p
se cum materia. Explicatur haec Defis.

Loco generis ponitur ly, actus, per hoc n. quoniam cum actus ali-
is formis boni scilicet quia actus q² hnt naturam actualem materiam
vel sibi. Dicitur actus primus ad excludendos actus secundos, q²
sunt accidentales; et scilicet q² eandem partem sicut pars q² forma
sicut actus substantialis; si n. esset actus q² procedat formam accidentalem,
nemo dicit esse actus substantialis. Excludit et per hanc partem
essentia et substantia, quia duo licet dicantur actus substantialis eo q²
compleverunt substantiam, tamen non sunt primi, sed supponunt
formam substantiam, ut diximus supra. Per ceteras par-
ticulas inquit formam substantiam esse actum in comple-
tum et partialem non p se solum sed cum materia facientem
unum ens p se. Et per hoc excluduntur substantiae spirituales
compositae, et ipsa et composita natura, quae non potest cum
ullo alio facere unum ens per se.

Forma dicitur
multiplex.

Forma naturalis.

Forma artificia-
lis.

Forma naturalis
substantialis.

Forma naturalis
accidentalis.

Est a. forma in eo multiplex; nam alia e forma
i. naturalis, alia artificialis. Naturalis per quae generantur omnia
vel composita natura, ut n. g. forma eq. Artificialis
e q² qua generantur res artificiales, et q² ponitur q² arte, ut
ut formae domus, vel statuae. Forma naturalis e duplex.
3. Alia e substantialis. Alia e accidentalis. Quia sit for-
ma naturalis substantialis naturae dicitur e. Forma a. naturalis
4. accidentalis e se accidens compositae substantiae
Supra ad dicta, ut patet vel habet, vel alia quae
fuit. Forma naturalis substantialis iterum e duplex.
Alia

Alia e assistens. Alia Informans. Forma infirmitas
 In illa q̄ ex materia existant tunc menere cupit
 alij, ut Angeli tunc a virtute corporis celestibus et
 illa movere. Forma a subtilitate informans q̄
 informantem et q̄ in forma receptione spiritus animi
 illa congruentia substituta; est forma leonis vel
 eq̄. Tandem forma informans alia separabilis;
 alia inseparabilis a materia. Forma separabilis
 a materia e forma heros, anima si: ralis.
 Forma inseparabilis e illa q̄ destructo corpore
 desinit esse cum illo, et talis sunt eis formae alia:
 in rem naturam, mixtam, non inveniuntur, ni;
 ventur, plantam et forma aliorum animalium
 q̄er hominem; sermo a: hic ut tunc de sermo sub,
 statu informante tam separabilis q̄a insepara-
 bilis q̄ a pluribus multis vocat. Imprimis vocat
 unum q̄, q̄a est res imitatio significati. Vocat
 et ens q̄ similitudinem q̄a hinc unum esse di;
 nitas a quo p̄cedit esse em rem. Vocat et pulchri-
 tum, q̄a est res em decorum. Vocat et opti-
 mum, diuisi unum q̄, spes, ratio, quod quid erat, exem-
 plum, actus; q̄ ratio diuisa, forma explicant.

- 5. Forma natis
substantialis Assi-
stans.
- 6. For. na. subst.
Informans.
- 7. Forma Infor-
mans Separabi-
lis.
- 8. Forma infor-
mans Insepa-
rabilis.

Nomina q̄by
forma substituta
informans et,
quod multa.

Obr;

Obiicies 10; Contra 10^{am} et 11^{am} explicatam.
Scilicet q. forma sit actus receptus in materia faciens unum qd
cum illa, et q. sit futura. Nulla futura sit esse in
10°, sed forma natus est in materia, huius in 10°. 10° non
sit esse subiecta. M. patet ex 10° futura q. ab accidentibus
differt in hoc q. accidens habeat esse in 10°, futura
vero esse per se. m. et cetera, q. materia recipit for-
ma huius futura sunt actus. 10° forma est in materia
huius in 10°.

11°. Dicitur m. nulla futura sit esse in 10° in hypo-
thesis, quod m. in 10° in formis, nego m. et eodem
modo distinguere m. nam ut in logica diximus
non repugnat futura in completis esse in 10° in for-
mis. licet futura, ut sic, repugnet esse in 10° in
hypothesis, sed illi licet diximus dub. de futura.

12° vero non dicitur ad eas qualitates esse formas
substantias elementorum, q. in sunt accidentia. 13°
Elementa proprie dupliciter sumi. 10° sunt sua natura
et substantia. 2° sunt q. ut elementa, nam elemen-
ta non est proprium nomen nature et y. transiens. 11°
10° elementa sumuntur 10° modo, tunc illorum
formas non sunt illa q. qualitates. si a. 10°
modo, tunc illa q. qualitates sunt ab arte sub-
stantes, huius, et sic; nam ut in logica diximus,
futura sicut sunt accipi q. et sic; q. a. ratio futura
granulata

granitatis, quae ignis et aqua p[er] se et mediata
granitatis, et calor, et frigus; et sic patet formas
natis rem, si p[er] se substantiam et naturam primam, et
e[st] substantia.

Obiicies 20. Contra illam paritatem, actus,
positam in de se quod se: forma sit actus;

Vel n. forma e[st] actus carens et potentia, vel includens
aliquam potentiam, neutrum horum pot[est] dici; ergo forma sub
stantia non est actus. m. reddi quia non videtur dicitur
dicitur inter ista dicitur. m. p[er] se. quod ad p[er] se. si n. caret
et potentia alitate, sequitur q[uod] forma est actus purus
et esset tunc, q[uod] e[st] absurdum. neg[ati]o[m] dicitur pot[est] se:
quod includat aliquam potentiam; nam alias forma
non est simplicior toto composito, sed est con
posita p[er] se ex actu et potentia. ergo nullo modo habe
bit mem[br]um actus. Conf: si forma e[st] actus, sequitur q[uod]
minus habeat de potentia quam materia, hoc a. non
e[st] dicendum cum forma sit actus et potentia
materia. sequitur p[er] se. potentia est a substantia, si forma
minus substantia quam materia, nam materia substantia
et ipsi forma, forma vero non substantia materia,
se minus habeat de potentia.

Obiicies 21. si forma substantia est actus simplicem non
in hoc sensu q[uod] caret quantum potentia, sed q[uod]

sed qd sitm se non e composita ex actu et potentia
physica, hnt tu potentiam qua pt componere ens reale
substantia cum materia. hnt in sup et potentiam ad reici,
quidam acci de hnt existant et substantiam, qd ex
se non hnt existere, sed n. d. hnt esse a se ipso
ex hoc tu non infert qd sit actus purus, Nam is debet
excludere omnem potentialem latem quod forma substantia,
tu non competit. Sed vero tr, qd forma non
est simpliciter solo composito. nota e sequens, qd
compositum est ex actu et potentia physica,
non vero forma substantia. Ex his ad unum
ad Ma. sc: quod forma sit actus carens potentia
physica, forma physica potentia, non tu ead qd
unum, potentia sed includit aliquam, ut dicitur e.
Ad impugnationem huius sequela sc. ex eo
qd careat potentia physica et materia, qd sit actus
purus, non ad actus purum hoc non sufficit, ut
probat. Ad eam impugnationem item negatis
sequela. non. ex hoc sequit, quod forma non
sit simpliciter composito, cum non. non compositum
est ex materia et forma, sicut ipsum compositum,
sequit qd est magis simplex. Simplicitas non. ali.
cuius rei sumit ex materia compositum est. Ad
confirmationem dicitur nota sequuta, qd nobilitas
substantia non de sumit ab eo qd pluribus substantia,
Sed ab

sed ab actualitate in qua alia excedit; Unde man
in hoc pluriy subit qua forma, tu non erit no.
liber et pfectior in unu subituo sed forma qui
habetur et omi rem p actualitate; nam si rati
fuitur, vel notitius illig debet desumi ex eo
q subit pluriy acciditib; superesq deum
spe futuru ignobilissima, cum in ipso nulla
accidens reperit.

Principes 30 Si forma e acty resp: Solig.
go huius compositu habet ab illa q ut unu qd
defectu. et qd illa est magis effecta qua
lectu compositu. pta rita ultima qd rati q
completu caas et effectui, notitieri modo compe
bit rati qua effectui.

R. Negto rati qd rati. Ad impugnatu
R. unu distincione quod qd aliquid complet
eodem modo caas et effectui huius pfecti
modo completu caas, qa a diverso modo, hinc negto q
ppio, sed unu pfectu non eodem modo q unu forma et com
posito; nam forma completu tm ut quo; toti vero compo
to ut, quod; hinc a. aliquid ut, q; melius q qua ut quo; et riteo forma
non supatit totum compositu, in pfectione, mixe et cum totu
compositu includ cam pfectionem qua includat forma;
ut sil eius pars;

Et hinc

Et habet deinde fili et alia qd am sup addita.

Dubium Secundum.

Utrum Formæ substantiales educantur de potentia Materiae. Et quid sit ista Eductio?

De forma sub-
lunari vel materi
hic agit, non
de for. caelesti.

Explicat Dubium.

Pro resolutione huius dubii, notandum, nos hic non loqui
de forma in se substanti, tam caelesti, quam sublunari;
sed tunc in genere de formis materialibus, et ut de aëre, et
utrum educantur de potentia materiae. Nam de formis
caelestibus et elementaribus utrum in se ipsa productione sua,
erunt de potentia materiae educatae; inferius dicemus.
Est itaque, sensus dubii, an tunc generatim compositum
hinc, fiat et forma de novo, vel ipsa prius fuerit
in materia, et ex eadem generatim unius materiae, ex
qua resultet totum compositum?

Sunt

Sunt autem duae sententiae in hac listae. In altis formas non educi de potentia materiae. Et autem omnes formas educi de potentia materiae, item quod nec substantiarum essentia dicitur.

Conclusio Prima

Omnes formae materiae natae, excepta anima rationali, educuntur de potentia materiae.

Hoc loco debet intelligi eo modo quo notavimus in proprio, scilicet: nec hinc autem loquor de formis calorem et elementarem in se sui productione; de his non agimus infra. Procedit ergo conclusio nostra de formis istis sub-
tantiis.

Pro conclusione ista Autore Aristotelem hinc, et ratio, de generatione, ubi dicitur, solam animam rationem de foris venire; alias autem formas, educi de potentia materiae.

Pro conclusione ista ratio. Formae educi de potentia materiae, et producuntur ab agente naturali dependentem a materia, ita ut non possunt fieri, aut generari sine materia; sed a genere naturali nulla forma per animam rationem, potest provenire sine dependentia tunc a materia. Ergo quilibet forma per animam rationem, educitur de potentia materiae. M. late, hinc infra. in parte. Vel non agens naturale a causa rationis, vel in se, quod servat leges naturae; si agens naturale sit causa rationis, contra a quo dependeat a materia in productione formae subtilis; alias agens naturale producat formam ex nihilo, quod

q̄ repugnat casu r̄o, cum ad creat̄, q̄c̄ p̄ductio
ex nihilo, potest videri infinita, q̄ in agente finis
to reperiri negl. Si vero agens nate sit casu r̄o
ut formae leges nate, patet et m. q̄ si nator p̄h
cut formas aut alias huiusmodi, vero p̄ducat eas
in manū; ita q̄ non daret esse tali forma nisi de
pendente a manū; alius si independente a manū
deus p̄ducat forma q̄, vel aliam; iam non p̄sta
ret id ut agens nate servaret leges nate; sed ut
sup̄ nate.

Pro Cento 20. Si aliqua forma, p̄lor aium ratione
educeat de patria manū, sequeret q̄ educeat ad veniet,
hec a. non e. licentia. Non e. it; sequenda patet, p̄to m. si
aliquid ad veniet p̄lor aium a patria manū, sequeret q̄
q̄ pot p̄ducta, vel e. creatum, vel generatum; non creatum,
tunc q̄a hec e. p̄p̄m̄ aium nate, tunc q̄a talis forma
non dependet a manū, p̄m̄ sua essentia q̄ sic negl. alius non est for. p̄ducta;
sed negl. p̄t̄ h̄ic q̄ sic p̄ducta e. generatum, nam forma
in p̄ducta casu fieri ex nihilo; q̄o non fieri q̄ gener,
nate q̄q̄a patet, in hec n. diffet generatio a creat̄, q̄
ut q̄ creat̄ fiat ex nihilo; illud a. q̄ generat̄ fiat ex
aliquo. aut nec p̄to. q̄a talis forma non fieri ex
manū ut sup̄ponit, negl. et ex alia forma, q̄a for,
manū fuit q̄ trans, negl. et fieri ex toto composita.
Ita licentia est q̄ p̄ducta ex nihilo. q̄ tunc q̄tra p̄ducta.
Altera Cento pars se: quid aium nate non educeat de
patria

potia materiae, antequam plerumque supponendum: in hoc differre
 videntur rationem à caloris formis, quae illis non praesent
 se, sed quasi per accidens, & productionem totiusque totum
 compositum & se ipse generant, formas vero huiusmodi
 et componuntur. Sed ratio nostra non componitur, sed fit
 & actionem generant distincta à genere, et distincta
 & creatum; quare ut fiat hoc requiritur huiusmodi
 actio, una quae sit per se materiae actus per se ad se terminati,
 nata. Alia vero quae actus unius corpori per quae transit,
 mutat materiam et generat huiusmodi. quare a. actus nostra per
 eam per se et non alia forma, dicemus in lib: de act.
 Hoc supposito potest quod actus ratio non educitur de potia
 materiae, ut aliqua forma extrinsecus in potia materiae ut
 in causa materiali, et de potia eius extrinsecus, potest ut fiat ex
 in actionis huiusmodi generantis materiae, sed ratio non
 & transmutatum materiae sine unitione illius ad materiam,
 sed per aliam actionem priorem, nam actus ratio quae nat-
 tur potest huiusmodi esse in deplendatur à materiae, et transmutatur
 eisdem, non potest & fiat & transmutatum eius. ergo actus
 ratio non educitur de potia materiae.

Secundo Quaesito ante quia R. dicitur priora
 etiam erudant, Aliter (2. lib. 1. p. 9. q. 90. a. 2. brevi-
 ter declaratur per educationem formae de potia materiae. sc.
 Actum extrahi de potia materiae in lib: aliter, quia
 aliquid fieri actu & prius erat in potia; Haec verba tri-
 ut intelligantur, forenta et quae extrahi de potia materiae
 ponit quoniam in potia illius; unde sicut illud & generat in
 caa.

Eductio de
 potia materiae quod?

in cāa efficiēte ut in cāa activa, ut glimē in potentia
activa illi; Ita et id quod glimē in māa hūm in
cāa mati, ut glimē in pōtia passiva vel receptiva,
qā unūq; cāa d'ebet glimē suū esse iuxta pōti-
um mēdū cūfandi. Tūc go māa causat tra p' pūm
mēdū pōtia p'hibens p' ob'cipiēdo; scilicet, q' forma
glimē in māa hūm in pōtia mati vel passiva
ut a. aliqua forma saliter glimē in pōtia māa,
pōtia nō q' alioq; modo sit iūcōsa māa, hāc
ut nihil habeat, q' sit supra cōditionē māa, et
q' pōtia nō habeat, nec hāc pōtia esse sine
dependētia a māa. Tūc nō aliqua forma
pōtia d'icit iūcōsa māa q' nō sit iūcōsa māa pōtia
elice nō q' cōmō dependētia a māa seu organo corporeo.
Q' go d. th. ait tūc aliquid d'icit de pōtia, q' sit
actu quod pōtia erat in pōtia; intelligi d'ebet q' pōtia sit
illū in pōtia receptiva māa, vel q' glimē ut in cāa
mati. Ultra ad adductiōem nō suffiūt, q' glimē
in pōtia, sed q' pōtia actu ut d. th. d'icit. Circa q' nō,
tūc nō māa in genere cāa mati, glimē
forma pōtia, et nulla hāc efficiētia; d' illo
ut forma pōtia d'icit de pōtia illi, nō regit
actio cāa efficiētia q' ex sua nō tribuit actio esse
actu. Actio nō illa cāa efficiētia, ut sit d'icit,
nō pōtia esse pōtia ut illi māa, sed nō q' pōtia
māa cāa pōtia; ut aliam actio nō in alio
instanti

in substantiis hinc, quod si supponit materiam in alio
 in substantiis hinc cum non potest existere sine forma,
 scilicet quod in obductione formae de potentia materiae interveniat mutatio illius,
 quae transit a non esse realiter sub illa, forma, ad esse
 sub illa. et ratio huius quare obductio non potest esse
 actus productiva materiae, quae obductio supponit materiam
 extra se, etiam officientem; quod non potest illa,
 quae quaequid sit, aut obductio pendet a materia tunc
 a se causa materiae, sed nihil potest habere eam, nisi ad
 materiam habeat esse extra eam officientem, quae obductio
 supponit materiam extra eam officientem et quod sit
 productiva supponit sub forma quam constituit, cum nequeat esse
 in re, nisi sine illa forma, ex quo potest colligi
 colligit, quod obductio fit cum transmutata materia, ita
 quod si in substantiis illius actionis, quae transmutata materia
 fit et productiva forma substantialis.

Hic ergo praecipue fit

Dubium Secundum. Conto

Formam etiam de potentia materiae nihil est aliud quam
 quod forma per se constituit in potentia eius, ut in causa materiae;
 et quod modo reducitur ad actum ex sui actionis transmutata,
 hinc materiae.

Hanc sententiam docent ceteri philosophi licent utique aliter
 illam explicent si cum non ex eo quod materia fit de,
 pendebat a materia, ita nec fieri nec generari potest

nisi

nisi ad utrumq; generaliter mater huiusmodi illius sit, nihil sit
quod talis forma educat de materia materia. Ex quo nesci,
nisi educationem formas de materia materia nihil esse aliud
quam productionem illius dependentem a materia materia,
reute ad eis fieri & conservari. Ex his potest ultra probari
breuiter non tanto in quo ad utrumq; partem. scilicet
quod ceterae formas mater sunt educatae de materia materia,
nam illae formas dependunt a materia materia in fieri & conser-
uari & requirunt productionem materiae materiae. tunc ultra sed
habet aliud quam educat de materia materia. 2^a
vero pars de anima rationis et parte. anima rationis non depen-
det in fieri et conservari a materia materia, ergo non educat de
materia materia.

Circa ista nota est, quod cum forma educat de materia
materia supponat quod aliquo modo sit in materia materia
explicite operatur quod forma substantiae generantur
in materia materia. In qua re exploranda sunt duo
obstantia sententiae. scilicet essentia quod priusquam res natus generet,
res natus fuerit completa forma substantiae generantur
in materia materia, an ut habeat esse actuale in materia materia licet non perfectum
tamen, et non appareat, per generationem non generantur ut
dicitur, illud esse operatur et perfectum. 2^a sententia autem
forma nullo modo generantur in materia materia sed tunc

ni virtute actus agentis superioris a quo procedit et
 postea ab agente inferiori secundario aut materia.
 Sed utraque hanc sententia falsa est. Et contra iam sic arguitur.
 Si formae substantiae de se sequuntur quocumque modo
 procederet actu in materia hanc virtutem generant materiam.
 Sed hanc aliter dicitur, quod si id. in. patet. potest sequi.
 per generationem naturam debet fieri composita substantia,
 sed si forma procedat actu in materia negabitur compo-
 situm substantia. ergo potest istam sententiam tollere
 generatio naturae. in. patet. potest. in. si forma procedat actu
 in materia, non aliter procedit nisi actu in sua potentia, sed
 actu in sua potentia per informationem. ergo procedit in
 mundo materia. hanc ultra sed ex materia forma in-
 formante et materia informata fit composita sub-
 stantia. ergo tale compositum procedit et generationem, nec fit
 et illam de novo, et igitur cessat eius generatio
 naturae. Contra tam sententiam quod substantiae formas factas
 generant materiam nullo modo, et dicitur in potentia materia sed
 tunc in virtute superioris sic arguitur. Si non generat
 reus in potentia materia. Sed tunc in potentia agentis superioris,
 non sequitur res formas substantiae vere et proprie crea-
 ri. sequens et factum, ergo et autem. sequenda patet.
 nam quod aliquid generat in potentia agentis superioris, non

Hollid

non tollit creaturam illius vel in eadem ratione, quod non exeat
licet quibusdam in potentia activa creaturae Dei. Sed si
cetera eius forma quibusdam in potentia activa superioris
agentis, nihil obstat quod non dicantur creaturae. Ex his
inimicis debentur.

Conclusio Tertia.

Forma substantiae materiae quae est unius de
potentia materiae, non continetur in materia, ante gene-
rationem sed est aliquam partem formam vel virtutem,
vel ita quod aliquid formae existat in materia,
sed continetur tamen in potentia illius in materia materiae.

Hoc loco etiam quibusdam potestates quae sunt de virtutibus
formae in materia considerentur. Quidam enim dicebant
formas esse in materia sed est actuale, si-
cut dicitur a materia. Alii dicebant in materia latere potestates
omnium formarum. ut quod in materia aquae latet
sed est virtus potestates formae ignis et aeris, et potestates
virtutes materiae quae agens naturae quae vertitur in formam actualem,
vel. Alii existimabant formas esse in materia sed est
expressam, non vero sed est expressam. Averroes probat
vel formam substantialem esse in materia non sed est substantiam
sed sed est aliquam partem. Contra hoc est quod dicitur
Certe materia et potestates virtutem. Si potestates aliquid actualem,
vel formae in materia dicitur esse vel ipsa, sequitur quod
quod

q' maa non est p'ia p'ia, re q' non est ultimum
 in refertu' corporis p'itatis. 30 q' maa est re,
 solubilis in duas entitates, una q' est forma, et
 altera q' est maa. haec a. oia sunt absurda. q' i.
 Jeyuda patet p'ia m. q' illud est actuus formae q'lon-
 tum in maa hanc dicitur est unita cum illis et non
 separata. q' faceret compositione cum maa. q' i.
 ante generationem est corrupta tu q' e. q' tra cetera et terra.
 P'ia denique tunc forma q' generationem accipit est
 simpliciter et sermo de forma maa. q' non ha-
 bet ante generationem aliq' est. q' p'ia patet p'ia auo.
 Forma et formae generatio. q' accipit est p' illam.
 2a tunc pars quid sit: forma educenda de p'ia
 maa q'oneq' in p'ia illis, iam p'ia e. solum
 et explicanda, q' nullo illi forma p'itatis q'oneq'.
 Est q' ante generationem in p'ia maa. in hit e. aliud
 qua p'iam maa p'cedere, a qua forma p'cedenda
 nata e. dependere hujus a p'ia in fieri et generari,
 ita ut p'ia q'na nam sicut negt est separata a
 maa, sic et orig' fieri extra eandem maa. ad
 dalem a. p'itatem non p'it' q' aliq' formae q'oneq'
 vel regit in maa, sed quod p'cedat maa
 hujus p'ia p'ia a quo dependet in fieri et genera-
 ri, p'cedit et maa hujus p'ia p'iam q' tu
 non est si aliq' formae q'oneq' p'ia p'ia
 p'fectu'

perfecta sunt in gestum. Sumatur itaque ligno
de utriusque formae de petra marea petris in primis
et forma educenda y hinc in petra illis ligno in cau
mati, et ystera y sit in terra marea dependens in
et gremio al illa q dependet in illis petris ex eo
qto aliqua forma nullo modo hinc nec hinc pot
acti nem, nisi de petra ex utraque aut organo
corporeo. Petris demum ad utriusque y ysa non sit
eductio marea sed y suppressio marea facta, et
ystera yeductio sit actio transmutatio marea, et
q ysa nullo modo illa. Et ut aliqua forma educat
de petra marea pot fieri ex in illis actio q
transmutat marea. Haec tria ultimo facile pter
qm qdem rema pbatu in fine notabilis ante ten,
ten rem, si yeductio suppressio marea p duc,
tam. qm a yeductio debet esse vera transmutatio
p marea.eductio suppressio y marea sit simpliciter
causata ab efficiente, sed marea necq simpliciter esse
causata nisi sit aliqua forma, cum sine forma neque
al exstare. qo actioeductio alteris formae vera
transmutat marea, expellendo priorem formam qua
p acti nemeductio accepit. M. pter. q aeductio p
suppressio marea yeductio in qre cau marea, sed
nihil pot causare in quo mag, qre cau nisi sit eade
caam

causam efficientem. go dicitur quod si materia sit
 simpliciter causa ab efficiente quod modo supponit
 materiam non tunc in alio modo primo modo sed et hoc
 alius in eodem modo sicut hinc est quod sunt duae formae
 substantiae et materiae in materia quod tunc res non potest
 3° modo pro se: quod forma educenda debeat fieri ex in illis
 actionibus quod transmutat materiam, forma educenda de
 potentia materiae nec generari nec fieri potest sine illa,
 aut sine unione cum illa. go vero debet ex in eisdem
 actionibus quod educit de potentia et materia uniri, sed
 actio quod uniat formam cum materia nec transmutat illam
 go formae substantiae educendae de potentia materiae nec
 debent fieri ex in actionibus transmutatis materiae.

Quia ergo materia per nullo modo generat aut
 productionem formae coniungit. go nulla forma edu-
 cit de potentia illius. aut pro se si materia generaret u. g.
 ad productionem consequentem quod tunc non potest produci
 forma ex sine materia, atque hoc falsum. go et illud ex:
 pro se quod tunc non potest generari quod materiae
 quod non est pro se concepta in potentia in perfectione se: res
 est quod tunc non potest generari quod materiae
 non potest fieri nisi dependenter a materia, tunc
 non potest illa produci sine materia absolute tunc

quod falsum est

q. factu e.
R. Nihil aliud. ad p[ro]p[ri]am regalis seynelam. h[ab]et
n. forma e[st], et q[ui]cunq[ue] alia forma mat[er]is, n[on] de-
pendet à m[ater]ia, q[ui]a ad exist[en]tiam, q[ui]a modo h[ab]et,
sic d[icitu]r non possit ponere forma e[st] sine m[ater]ia; sic
n. supplet eam exist[en]tiam q[ui]a modo h[ab]et, et et sup-
plet vicem e[st] mat[er]is; nam exist[en]tia q[ui]a modo
h[ab]et forma e[st], petit ex sua n[on]a m[ater]iam, cum
quo tu stat, q[ui]a d[icitu]r pot[est] creare forma e[st], et
illam pot[est] p[er]sonam sine m[ater]ia; h[ab]et tu h[ab]et h[ab]et
talis forma aliam exist[en]tiam; id e[st], aliu[m] h[ab]et h[ab]et of-
fendi modu[m]. h[ab]et et exist[en]tiam q[ui]a sine ulla
dependentià à m[ater]ia.

Obiicies 20. Edni aliqd ex alio, e[st] poni extra
locu[m] ubi erat antea actu; sed nihil formo mat[er]ia
p[ot]est in m[ater]ia ante generat[i]o[n]em, q[ui]a nulla forma
p[ot]est deduci de p[er]ta m[ater]ie. m. p[er]ta. q[ui]a nihil p[ot]est
edni de alio, nisi p[er] q[ui] filiu[m] in illo, de quo edniq[ue],
alius ponere de novo, vel creare. m. n[on] p[ot]est
ante forma de novo generari, tu p[er] exist[en]tiam
m[ater]ia in et forma g[er]mana, sed et forma g[er]mana non
p[ot]est fieri forma q[ui] edniq[ue]; nec et p[ot]est fieri ex m[ater]ia,
tum, q[ui]a m[ater]ia nullig[ue] act[iv]itatis; tum q[ui]a et ce
quod ponit debet à suo simili q[ui] d[icitu]r. sed forma
nulla

nulla h[ab]et similitudinem cum mat[er]e, cum mat[er] sit
pura p[er]fectio sicut et u[er]itas; forma u[er]o actus p[er] se ip[s]am.

Et nulla forma poterit educi de p[er]fectio mat[er]e.

Ad 19. Negotio M. Nam educi non possunt in p[er]fectio
sicuti, quod est extrahi a loco, ubi actus erat res
actu; sed quod est educi ab actu in quo p[er]fectio
tra in p[er]fectio. Sicut filii de p[er]fectio patris
et exire a patre, non quia filii p[er] se actu existent
intra p[er]fectio, sed quia in patre p[er]fectio u[er]itate gene-
rativa filii. Ita et forma mat[er]is, de p[er]fectio in p[er]fectio
mat[er]is; non quia aliquid forma p[er]fectio actus in mat[er]e,
ut volebant antiqui p[er]fectio; sed solum quia in mat[er]e p[er]fectio
u[er]itate uel p[er]fectio, ut generat in genere carnis mat[er]is
ad p[er]fectio formam; tunc ergo forma de p[er]fectio
de p[er]fectio mat[er]e p[er]fectio non h[ab]et p[er] se op[er]e u[er]itate, nisi
dependuntur a mat[er]e, generante p[er]fectio generis mat[er]is,
ad p[er]fectio u[er]itate et sustentationem illius.

Ad 20. Quod ut aliquid sicut educi de p[er]fectio actus
h[ab]ent ex causa mat[er]is non potest ut p[er]fectio in illo
h[ab]ent in actu p[er]fectio aut et u[er]itate, quia hoc p[er]fectio,
non u[er]itate op[er]e causa efficiendi, sed sicut quod in eis
potest u[er]itate et h[ab]ent in causa mat[er]is p[er]fectio u[er]itate

et per

de transformatione illius redueat in actu. Sed quod
maior quia non habent formas mater in modo,
bene in modo, et hinc modo, et hinc modo, et hinc modo, et hinc modo,
et illa dicantur formas et hinc.

Quia vero si formas pulchritudinis et hinc de
petra maia, maia est, quia fierent ex maia hinc
et hinc hinc. Sed hanc non quia id. Sed
formas pulchritudinis non educunt de petra maia. M.
patet ex supra dictis. pro m. si hanc non quia id,
sequeretur etiam rationem et hinc de petra maia, atque
hinc factum et hinc supra dictum. Sed id est ex quo.
pro sequela. quia sicut maia generat ad productionem
aliam formam per naturam in chineam, ita et per naturam
in chineam generat ad etiam rationem, hinc petra ad
sua actu. nam ut patet ex dictis, maia natura in
chineam in quacumque forma. deinde per hinc et hinc,
et hinc in maia, sequitur quod hinc et hinc, et hinc,
et hinc et hinc et hinc. Sed non nullas formas et hinc,
et hinc de petra maia, vel et hinc et hinc et hinc
de petra maia.

De. Conito m. factum explicitum supra factum.
et regalis m. Ad hinc hinc regalis sequitur.

ad hinc

ad q̄ latum huius dicit, q̄ licet māa habeat naturam
 in chinarum ad aīam naturam, tūc ex hoc non sequit̄ q̄
 aīa ratis adueit de petra illi, q̄a ad aduentionē
 de petra alicuius forma, nō p̄chit, quōd fiat
 et q̄ uenit q̄ illa actionem, q̄ quōd transmutat̄
 ipsa māa, non uenit q̄ aīam distincta. p̄ uerūm
 aīa ratis fiat q̄ aīam actionem independētia
 tūc in māa, non adueit de petra illi. tūc uero
 fit q̄ aduentionem de petra māa, q̄a fit ex ui
 aīa eius transmutat̄ ipsa māa, hęc tūc uero
 de nouo fit aīa ratis, neq̄ obstat q̄ aīa ratis
 non exeat nisi māa sit alicuius modū si p̄p̄sita,
 nam hęc dicitur fit actionē distincta, et tūc p̄chit
 nātūa logiō huius occasio alicuius exigens crea
 tionem aīa, sine qua nec ipsi aīa debeat ul̄ fiat,
 neq̄ cūta p̄a gēneret ad illi q̄ aduentionem.

Illius q̄o J̄ q̄ creat, non adueit de petra
 māa, sed sei forma substantia creat̄. q̄o non adueit
 cūq̄ de petra māa. m. p̄chit. p̄ter m. illud creat̄ q̄
 fit ex nihilo, sed forma substantia finit̄ ex nihilo.
 q̄o creat̄. māa p̄chit ex d̄ct̄e creat̄. p̄ter m. ante p̄d̄c
 tionem, nihil p̄d̄t forma in māa, ubi h̄ct̄e, fut̄ur̄ q̄ p̄p̄s
 p̄nt̄ nūta māa. q̄o uero illa forma, uero fiat

per

q̄ actiōnem p̄ductiōis et tū nihil antea erat, uere
fuit ex nihilo; et ḡḡter creatiō.

P. Certe ma. et nḡto m. ad p̄tatem distinguunt.
ut q̄ fit ex nihilo, hoc ē, nullo p̄supposito fto. creatiō,
q̄ dco ma. q̄ fit ex nihilo p̄m̄ie entitatis, creatiō. neq̄
m. ut q̄ aliqua forma dcoq̄ creatiō non sufficit
q̄ dco sua tota entitatem intrinsecā et p̄m̄iam
fuit de nouo; sed ultra p̄tē, q̄ non fuit, uel q̄ non
redueat in actum ex aliquo p̄supposito fto, et q̄ h̄at,
mutatōem mat̄. creatiō n̄a p̄ductio entis ex nihilo,
hoc ē, nullo p̄supposito fto.

Olii uis ultimo. Si aīa ratis non obueret
de p̄tia mat̄, tunc h̄o non generaret h̄oem, atq̄
h̄o ē falsū. q̄o et id ex quo sc̄p̄. p̄r̄o secūda. si aīa
crearet a Deo et non sp̄t̄ adueta de p̄tia mat̄, tunc h̄o
non daret ultimā d̄sp̄ōem ad totam formā, q̄o h̄o non
daret generare h̄oem. ḡḡna p̄tē. p̄r̄o aīa. q̄ dco
formā, dco ḡḡnam ad illam, sed ultimā d̄sp̄ōem,
p̄uenit a forma in q̄o r̄aā efficiētis, q̄o si d̄y, et
non h̄o p̄uenit aīam r̄atem, d̄y d̄y et d̄y et p̄m̄,
ere ultimā d̄sp̄ōem.

P. Th̄ḡto sc̄p̄ uelam. Ad p̄tatem negalis aīa. et ad
p̄tatem huius itōm d̄y, quid h̄o p̄t dare formā mat̄
et ultimā eī d̄sp̄ōem, non q̄a formā p̄uenit, sed q̄
iam

107
rām p̄dubiam venit et unis cum māa, et hec satis
quā dicitur, forma et ultimam dīspōiēm. Ad id uero
quā dicitur, ultimā dīspōiēm p̄uenire a forma in gr̄e
cāa efficiētis; dicentē, ultimā dīspōiēm p̄ce,
dentem p̄uenire a generante, anteq̄nam sit forma,
illa uero dīspōiēm conueniens ipsa forma, p̄uenit
a forma in gr̄e cāa efficiētis, et et a generante, il-
la n. dīspōiēm causā ab aīa, sicut q̄ h̄t op̄a in se
p̄uāse, sicut sicut q̄ h̄t in māa, et in hec op̄a q̄ h̄t
in māa sicut dependet aīa a generante.

Dubium tertium.

Utrum Forma substalis
sive materialis, sive non,
possit recipi in aliquo ac-
cidente. Et an oēs formæ
accidentales educantur de
potentia subiecti? Con:

Conclusio Prima.

Impossibile e formam substantiam recipi
in aliquo accidente sicut se, tamen in sibi
informans.

Hanc Contem docent multi discepti D. Th. Ca. 11.
Scho 2. Et per rae 10. Impossibile unio formae sub-
stantis cum sibi accidentali. qd et impossibile forma
substantiam recipi in aliquo accidente. quia
patet, qd inter forma et sibi est interiecta
aliqua unio, qd unio si fuerit impossibile, et aliter
in suis impossibile. aut per. illa unio nec est substantia,
hinc, nec accidentalis, non in, qd hoc patet extrema
substantia cum ex unione substanti debet fieri unum
eius per se, ut supra videtur, qd tu non fieret si
aliam esse est accidentis; deinde qd unio seipsum
liberum membrum, quare si aliam est accidentis ne,
quod est unio substantis, qd patet in unione qd nihil
maam et forma spirituum, qd est matris; nec est
est unio accer: alia forma substantis in hanc
sibi, qd in hanc et unio accidentis, sed hoc
de sibi sibi nec, sicut in propriis modis accidentis
et in hanc, ita substantis est est se, hoc, non
in

in alio ligno in fto inhaerens, qd in potestis unio
inter forma substantiam, & accidens ligno fto in for,
mae.

Plur re Conto Inter forma substantiam et aly fto
At qre utiqre ppositio alius et una forma pot
informare aliam et una ma pot recipere alia,
q sunt alimda. Sed nulla ppositio pot arguam
inter fto accidens et forma substantiam, qd neq
subiectari in illa. m. rald. pto m. non ppor.
ho requita inter fto et forma in adme ad qre,
lucum non ons p se, quid fuit forma aly dem
endit et linea. Sed talis ppositio non recipit
ter accidens et forma substantiam, qd forma sub,
stater non pot subiectari in alio quo accidens.

Haec Conto At intelligi de accidente fto se, hoc e,
q manet in linea accidentis si n. in dnat rtem fto q questione,
ut fit in sperty sacramentalit, qto ex eis generantur p.
vermes, nam hunc quantitas querit in maer, et sic
forma substantiam vermes n. g. unih cum quantitate,
non ut quantitas p se accidens e, sed potq nra
guerra in maer q actionem agentis sup rebus, et hoc
rae non repugnat forma substantiam recipi in aliis
quo accidens. Neg. Atat qha hunc Cont. illud
q dicit solit fi: qualitas pot a Deo denari ut sup,
pleat nices forma substantiam, qd et quantitas vel
aliud accidens pot a Deo q fto fto forma substantiam,
hoc n.

na.
tem recip
fign in fto
ti D. Th. Ca. h
nno forma p
in pto fto
deci. qre
et m. rald. p
in pto fto
rae qre fto
a hoc pto
et rald. pto
na fto p
e qre fto
et accidens
in unio q
e maer; rald
substantiam
substantiam
modi accidens
e se, hoc n.

haec n. n. n. de qualitate sicut se ita y p. m. e.
 munit in rae acci d. h. s. nam q. illa elementum in,
 dicit rae futu. d. s. n. n. n. y. p. t. q. s. t. e.
 q. m. p. o. m. e. s. f. u. t. u. r. i. s. . . . .
 h. g. i. h. e. m. o. d. o. q. u. a. n. t. a. m. a. c. c. i. d. e. n. t. i. u. m. p. r. o. p. t. e. r. e. i. s. i.
 q. i. n. f. o. r. m. a. p. r. o. p. t. e. r. h. u. n. n. e. m. n. u. m. h. a. b. e. r. e. . . . .
 q. u. a. n. t. a. m. p. o. t. e. s. t. p. o. t. e. s. t. i. n. a. c. c. i. d. e. n. t. i. u. m. s. e. . . . .
 h. u. i. u. s. i. n. f. o. r. m. a. r. e. c. i. p. i. . . . .

20. Inveniuntur autem & Sciendum est qd. qual
 sicut se habent recipi accidentis q. in se recipiunt, sicut
 materia recipi formam futuram, non tamen cum omnia
 paritate; et ideo in p. s. e. n. t. i. a. d. i. c. i. t. u. r. q. u. i. b. u. s. . . . .
 accidens educat de potentia sicut forma
 futuram educit de potentia materiae; et modo non n. g.
 n. i. m. q. u. i. s. i. t. a. c. c. i. d. e. n. t. i. u. m. s. i. l. s. o. l. o. m. a. t. e. r. i. a. e. t. o. t. u. m. . . . .
 compositum, de hac n. q. u. e. r. e. n. t. a. g. e. n. t. i. u. m. d. e. g. e. n. e. r. a. t. i. o. n. e. . . . .

forma accidentalis
 talis multiplex.

forma naturalis . 10.

forma superior
 naturalis . 20.

forma artificialis . 30.

forma violenta . 40.

tam. forma naturalis e. q. n. a. t. u. r. a. n. o. n. e. s. t. s. i. c. u. t. u. l. t. . . . .
 bedo pariter, calor ignis. Super naturalis vero forma e.
 q. a. d. i. c. i. t. u. r. a. u. t. o. r. e. p. r. o. p. t. e. r. n. a. t. u. r. a. e. c. o. m. m. u. n. i. c. a. m. e. t. c. o. n. s. t. i. t. u. t. . . . .
 quales sunt gra. charitas, et aliae virtutes in sup. . . . .
 forma artificialis e. q. p. a. r. t. e. m. p. r. o. d. u. c. i. t. u. r. u. t. f. o. r. m. a. d. o. m. i. n. i. c. a. . . . .
 forma violenta e. illa q. recipitur in aliquo y. h. a. . . . .
 p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. i. n. d. i. c. a. t. u. r. u. t. c. a. l. o. r. r. e. c. i. p. i. t. u. r. i. n. a. l. i. q. u. o. y. h. a. . . . .
 p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. . . . .

summum

formam regi. lapidis aut aliorum corporis gravis.

Rursus formae accidentales sunt in duplici
diffa. Nam quaedam sunt quae nec sunt nates, aut

voluntate sunt, nec sunt nisi per se ad se ipsam, quae

in se sui ministeria continentem non tribunt

denominatorem, et solent dici formae intentionales,

quales sunt species sensibiles productae ab aere in

aere, et et in sensibilibus, vel species insensibiles, quas calor

et lux in aere producat et et in oculis. Aliae

vero formae sunt quae mox sunt tribunt denominationem ut in alladine,

et calore. Tandem formae accidentales subtrahuntur

omnes. Nam quaedam potest fieri in eodem instante

in quo sit forma, quae dimanant ab essentia eius, et per se

cum illis coniunguntur, et tales formae sunt esse propriae,

et quae ut in logica dicitur, sunt accidentia intrinseca.

Aliae vero sunt quae producantur per distinctam actionem ita

quae non potest fieri in eodem instante cum sit, et

tales formae sunt esse accidentia extrinseca quae sunt plane

extra essentiam sit, neque habent connexionem cum illa specie,

hanc ad se producibile. His quod probatur sit.

Conclusio Secunda.

Formae accidentales connatas suis speciebus, quae

ab eorum essentia dimanant, et sunt in eodem instante,

et autem cum illis, nec sunt dicendum esse educta

prope de potentia sit, sed potius sunt coestructae.

Haec

109

Formae accid.
sunt duplices.

Formae intentionales.

Formae extrinsecae.

Hoc certe ut intelligat, Atm. Dicitur opinio
de vobis acci de vobis connatitly flucitily ab e pra
th, qdam a pntant illas p dicit q dicit dta actio,
nem ab ea qua tota comparit. n. g. vifi lity
Itm vobis p dicit q dicit dta actio ab ea
qua p dicit ho.

Alii a. dicunt illas non p dicit q dicit dta actio,
nem sed p eandem, pnt tota p dicit, ut vifi lity,
vitas nathor legto hunc fil, oke, pto q dicit ho.
quam pnt mra n. ca ho p dicit, mea a vifi lity, et
ad illam actio nem p dicitua hois resultat eis
pprietates nates q hnt natum conuentionem in
spira hois; et hoc scutia rae melior et pntil,
tam debet certe intelligi. Si n. talis forma
p dicit q dicit dta actio nem bene pnt dicit
pntie aduicta de pntia th. Sed pnto certe.

Iustae formae non pntie sunt, sed tm sunt ex q etia
natio sequant. qo nec et pntie aduicta sed tm conuentionem,
ans patet. pnto qnta. id pntie pntie aduicta de pntia
quod fil per se et pntie, sed tm sunt non p se sunt,
ut et pntie nra, sed tm quoniam resultat se hnt
ad pntie nem tota comparit qo nec pntie aduicta.
Cens: hoc rad. Qui tal forma dicit qnta ad illa,
qo et aduicta forma pntie pntie pntie pntie a
qua

qua istae formae dimanant, et coadunat illas for-
mas seu proprietates. Haec Certe est de istis propieta-
tibus intelligi quam formae sunteductae de potentia materiae,
si n. forma non sinteductae, ut traximus, de anima rationali,
tunc nec proprietates quae in eis saltem formam
sunt hinceductae aut coadunatae. Unde visibilitas non
est coadunata, sed generata, quia forma à qua dimanat,
nec traxit à potentia materiae hinceductae, creatae.

Conclusio Tertio.

Formae accidentales ceteris, item formae
artificiales eductae de potentia spiritus.

Atque quod si aut formae sunt multiplex ita et potentia
est multiplex esse. Unde alia potentia naturalis, aut
formae naturalis. Alia Obiectivialis. Et haec duplex
est. Alia n. est praecise in ordine ad agens liberum
et artificiosum, non tamen supra naturam, qualis potentia
est in ligno, scilicet formae stativas. Alia est in ordi-
ne ad agens super naturale seu se. q. transcendens,
et naturae vires alijsque creatis formae super naturae
creaturis.

Pro Certe De formis accidentalibus communibus tales for-
mae dependunt in fieri et conservari in se non naturaliter loquendo.
quia eductae de potentia illius quae patet. pro anima. nam
nulla accidentis naturaliter loquendo potest dari sine se. quia anima non est
viva. Pro vero de formis accidentalibus, nam tales
formae in fieri et conservari pendunt à se, nec n. forma
cathedrae

cathedra n. g. ut esse sine aliquo stō, nisi n. stō
g currat ad potiam obedientialem ad talem for,
nam non pot natter loqto p duci, qō forma arte,
ficialis educit de potia saltem artificialis stō.

Pbr idem rō. si forma artificiales non educerent
de potia, sequerent q crearent; ha a. e. aliquidum,
qō et id ex quo seqt. qōna pbr. qō ut supponi mag
talis forma fierent cum nullo q supposito stō. qō
crearent, q a. sit aliquidum. pbr. nam alias creatu,
re artificis stō. posent vere creare q tu e. qōna cōm
doctorum opinio nem.

Conclusio Quarta

Formae acci dentales intuituales, supnates, et
violente et educunt de potia stō.

Pbr Certe que ad singulas partes, n. p. n. m. d. p. r.
mis, seu p. p. r. n. t. u. t. i. o. n. a. l. i. t. y. Illu. formae d. r.
p. e. n. d. e. n. t. n. i. e. p. e. , e. t. f. i. e. n. t. a. s. t. o. ; qō educunt de
potia illig. qōna patet. pbr. aut. tales formae nulle
parte esse p. n. t. f. i. e. n. t. a. s. t. o. n. i. s. t. u. r. c. u. r. s. u. n. a. t. a. , c. u. m
f. i. e. n. t. a. c. c. i. d. e. n. t. i. a. , n. e. c. e. s. s. e. t. f. i. e. n. t. a. c. u. m. a. l. i. q. u. a. t. r. a. n. s. p. u. n. t.
I. a. e. s. t. i. qō a. u. s. r. e. r. u. .

Pbr Certe que ad formae supnates, supnates ex
D. Th. q. q. unica de virtutibus a. 10. h. u. q. p. n. e. s. e.
docet. Pbr rō. n. e. . nam qōna, charitas, alig, h. u. l. i. t. y.

Supnates

Inq natus dependet in primis ab aia, vel s^{to} si pro
 spe, cum sint accidentia si inherencia, et q^o s^{to} de,
 pendunt et ab illa in fieri, q^o fieri ad nat^o ad spe.
 q^o tales formae dependunt ab aia, t^o p^o a caa moti
 generante q^o sua potentia abstrata. q^o p^o h^o formae
 singulares educunt de potentia s^{to}; et non creantur sine
 generant. p^o s^{to} q^o s^{to}. q^o a creat aut conservat non p^o
 q^o s^{to} cum dependunt in fieri a s^{to}, ut patet;
 Contra p^o et quo ad visibiles formas, ut color
 r^o aquae, et met^o s^{to} r^o r^o: corpus gravis, q^o
 cum talis met^o sit accidens, non potest esse
 natura sine s^{to}, et q^o s^{to} nec sine illo fieri, deinde
 tales formae fiunt cum tran^o s^{to}, ut de se
 patet. q^o educunt de potentia s^{to}.

Obiciet q^o Contra dicta. q^o ex p^o s^{to} s^{to}
 generant vermes, aut ignis s^{to} in cen^o, s^{to}
 illa forma ignis vel vermis, est h^o aliq^o s^{to},
 s^{to} multu aliud s^{to} p^o assignari q^o n^o p^o n^o,
 s^{to}, q^o illa sola remanet post generat^o. q^o
 q^o veritas q^o accidens p^o mediale recipi formam
 substantiam, q^o q^o s^{to} s^{to} s^{to}. **Confirmat.**
 A accidens p^o recipi in s^{to} substanti vel in p^o,
 ut patet. q^o et substantia p^o recipi in accidente. aut
 patet q^o s^{to} recte infert. ex p^o s^{to} s^{to}.

R.

R. Istas formas substantias non subsistunt in qua,
titule, sed a deo in ipso instructi generis pugnari
manu q sustinet formam substantiam, sine postea
ad fiat creandi generi manu, sine autem rep
vencido, sine tandem querendo quantitatem pre
in sanctorum in manu qua postea alia pugnari
tas dimittunt alij th: volunt. Ex hoc patet ad
argitur. Ad Conf: concepta ante, negabis pugnari
a n. apta dissipatus, accidens n. cum sitens in
alio, ex sua natura postea stum, cui in hoc est, ad for
ma substantias cum sitens q se, negt in hoc est acc
cidentalibus.

Ostendit qd qd non potest esse actio in alio,
qua terminata ad se, sed plane q accidens vel
que continet, non ad unum de partibus th, vel manu. In
formas artificiales non possunt esse aliquid actio,
non terminata ad se, sed tunc resultantes q non
ex motibus instrumentality, locality, ut v.g. ex
solae, nisi aut poliphone, q sunt motus locales,
q quos movent instrumenta. ex motione vero in
strumentum et appropinquat manu, q accidens resultat
forma d'eny, aut cathedra; qo formas artificia
les non educunt de natura manu. f.

R. Supponendo stum non hoc potius natur ad
formas artificiales, sed tunc obediuntalem nam
natis

natus petra stricta legitur, et q̄ respicit potram natam
 agentis, ut petra p̄cipua ligni in recipiendū
 calorem, tr̄ natus, q̄ respicit potram natam agen-
 tis, q̄ quem natus intrahit, ut caler. Potra a.
 Obvoluta tr̄ illa q̄ respicit mixturam sine actio-
 nem non agentis natus, et aq̄ dem ordinis, sed a
 gentis quasi superioris et alterius ordinis, cui a,
 gentis felix est et in ordine quasi superiori for-
 mam et alterius linea, qualis petra n. g. ce ligni in
 ordine ad forma stabiles, aut cathedra, Petra et area
 ad formam sup̄nates, huc q̄ q̄ suggestio ad q̄
 P. Negitō m. quid ista forma nati aut q̄ actio,
 nem aliquā distinctā à motu locali in st̄m,
 et a p̄ximā m̄e m̄e, non licet actio artificiosa
 p̄ q̄m sunt, talis forma, potat illis motu locales
 hinc d̄p̄tes, quas n̄o fecit, s̄ aut generatō sub-
 stans p̄bit ap̄ximāem agentis ad p̄m, et alto-
 ram q̄ q̄m p̄m̄e aut d̄p̄tes, in actio distincta
 e, q̄ fecit natus talis motu localis, q̄v̄nti me q̄m
 dam nati, et ides talis forma educit de petra
 st̄ non alio modo, q̄m accidit n̄ta, cum de,
 p̄ndecant in spe et st̄m à st̄m.

Thias 30. P̄tes intentionales p̄v̄nt ab q̄,
 ulla transmutatō st̄. q̄ non v̄v̄nt de petra illi.
 q̄ q̄m

quæ patet, quæ dicitur de ope actus transmutati,
quia sicut solum pre legit. aut non potest formæ
vita in tantis oculis fuit in in stantibus, et non potest
procuriam ab igne alterari. quæ dicitur ab igne.
illa transmutatur sicut. Conf. Pro forma abstracta
de potentia materiae vel sicut, potest conservari in illa ablatâ
câa sicut in materia sui, sed spes in tantis oculis neque
unt generari in aere, aut alio modo si aufferat
obscure, vel eam sicut in materia. quæ non dicitur de potentia
sicut in potest. nam ablatâ ob, u. g. colore, statim
tollit spes inductivæ nisi bilis in aere. m. et potest
in dicitur. in alio formis dicitur de potentia sicut
vel materia.

R. Dicitur autem. non fuit cum transmutatur sine,
illicite dicitur si non a dicitur corruptio sicut,
quæ dicitur autem. non fuit cum transmutatur sicut quæ
et melius a triplex, nego autem, sed dicitur non ut
sicut, ^{non} quælibet transmutatur plus ea sicut ita sicut,
quæ cum in potest corruptio sicut, sed sicut ut dicitur
quæ quæ sicut sicut accidit ab alio, sicut sicut alio
onem, quæ sicut et forma quæ illi sicut, licet non sicut,
quæ ad corruptio sicut quæ forma dicitur non potest
quæ sicut ut potest in sicut in tantis oculis. Ad Conf.
negatis ma. hec in non potest non a ad dicitur non
quæ forma dicitur non dicitur in quæ sicut
in eam

à caa sui punitina, Inmatis ta deprendeat in gferi
naui à pto. Ad platum m. dices, id qdem cong fieri
tu huc non pedit ad aduclioneu q se, q ghranj au,
Dum plantat.!

Obiciis qo. Ut aliqd educat de petra pti, At
gtineri in illig petra, hngm in caa mati, ut dicit
a, sed forma sup aules et uiolenta non gtinerit
sto ut in caa mati, go nec potuerunt educi de
petra illig. m. gstrat. pto m. nupri mis pto ad
formas pugnate, nam q gtinet in aliquo hngm
in caa, At qre eig abm ordinis unu illoz, fulfer,
nec pugnates non sunt aigclum ord mis unu
sto, nam stm a ordinis natis, forma nec ptes,
sunt ad hnea pugnatus. go non gtinebunt in
sto hngm in caa. Deinde caa dicit natum in,
cliam in suu gtm quem gtinet, sed stm non hnt
natum in cliam in formas pugnate, neq mis,
leutas. go non gtinent in sto hngm in caa mati,
pto m. et pteclatitor qno ad formas uiolentas,
qa stm in ordie ad talis formas nullu hnt
conatu, sed potiy resistit aliter. go non educunt de
petra illig, qa non gtinent in illos, sed petiy eig
oppoitu. Censur. Motu fursu rpp. corpis
g raris, non educit na pimus de petra bediali
illig

Alig, qd a eis dicitur dicitur natus, et in ordina ad
agens natus, neq; de petra natus, qd istum non hnt
petram natam resp: talis motus, sed petrius, vni,
sententiam et in petram. qd.

¶. Noto in ad plura dicitur, nempe qd qd
aliquid generat in aliquo tempore in eadem materia non potest
natus, qd tunc debeat esse eis dicitur dicitur; saltem
a qd qd hnt in illo, vni petra dicitur hntis,
non n. ad dicitur in eis petri qd in isto vel nra
sed petra natus, sed sufficit aliqua petra, sine p
sua fil natus, sine dicitur. Ex hoc et dicitur
q dicitur istum non hnt natam inclinatam, nam
talis in dicitur hnt petram natam, unde cum
petra ista in dicitur ad formas sup nates, sit obe,
dicitur non hnt qd potest in dicitur natam, sed
talum, qd natus e petra. Ad hanc qd natus
ans. nam corpus qd natus hnt aliqua con natus p
sua, non in istum corpus qd natus e, sed qd natus in
istum corpus, unde ad confirmatam et dicitur qd natus
sufficit ad natus de petra natus corpus qd natus, non
in istum corpus qd natus, qd hnt e motus qd natus
natus, sed in istum corpus, qd corpus, ut hnt,
e indifferens ad motum sufficit dicitur, ut
natus in igne corpus qd, qd ex sua nra p
natus, et hnt sufficit ad hnt natus dicitur petra ista
M. Ori:

119
Obiicit 5° si forma supnata esse aufero non
duemus de patris s^o. q^o patet. p^o aut, ex s^o.
litteris ubi dicitur gram et gloriam dedit D^{ns}. Dicit
cor mundū crea in me Deus; Quae uerba certior
āstro dicit, q^o formā supnata creas ā d^o; ex h^o camp.
R^o N^o p^o aut. ad p^o tam dicit in s^o. lib^o uocari
gram creatam in genere meo, hoc ē, q^o gra
nobis conferatur nullis p^osuppositis meritis, non n.
d^o gra creata p^o h^o, quasi p^o uerū ab o^o s^o
in d^o eū uerū, hoc n. non uoluit exp^o s^ones
s^o tam litterarū.

Dubium Quartum.
Vtrum plures formae substes
possint informare simul ean-
dem numero materiam saltem
per diuinam potentiam. Et
an una forma possit infor-
mare plures materias?

Non

Non quomodo in seculo an successione plures forme
substantes sunt informare eundem materiam; quia ex
entia quodammodo ista et glimma rem mutatio facta domum,
stat huc esse posse et de facto fieri. ut a. q. quomodo,
an simul, huc e, in eodem tempore, sunt se duas forme
substantes sine distinctione in eadem portione materiae grati?
Hic et quomodo an hoc sit posse fieri eodem tempore, non
si n. potest q. natter non simul duas formas sustine-
re existere in eadem materia. quod clare indicat con-
ruptio prius forme, quod attesta nitro huc in
ultimo instructi adest. Si n. natter plures forme
sunt compositibiles, non est ratio una una ex-
tinet aliam, et hoc latius in Conte su. patebit.
Quomodo ergo in seculo, an sup. natter, huc e, p. vici-
nam potiam fieri potest, ut duas forme substantes in-
formant eandem portionem materiae? deinde scientia
huc nec non leg. de vitis formis subit aliter q. tunc hi-
bunt materiae aliquae quodammodo eodem, vel ipse substantes,
nam, ut existimavit Scotus, q. perit in materia sua forma
corporalis; nec et huc legimus, an in eodem tempore,
satis sunt plures forme substantes, sunt plurimales
quodammodo existunt, n. q. utrum in hunc alia sit forma
substantes, q. quomodo sit huc; alia per quomodo sit aut, et alia
q. quomodo sit corpus, et tamen eadem alia q. quomodo sit substantes.
huc n. ad aliam locum spectat, et latius in lib. de dieo examit.

Tandem

Tantum ergo quoniam, an duas formas substantias, quod tribuit
maae esse specifi cum, utrumque determinat ad certam
essentiam, u. g. utrum forma leonis et forma huius simul
simul in formare eandem portionem maae. In
haec diffinitio fit

Conclusio Prima.

Naturaliter loquendo impossibile est quod
duas formas substantias repeniamus in eadem nu-
mero maae.

Conte eas et iterum auctores, et pro breviter.

Quilibet forma tribuit maae esse completum
in determinata spe et in huius duos; sed esse simul
in duplici spe et in huius duo repugnans natura ergo
et natura repugnabit eandem portionem maae
simul in formare duplici forma substantia. m. p.
sed in forma leonis & q. maae tribuit certum et
completa ptem. m. pto. q. a maae satis actuali &
unam forma. ergo sufflueret altera. Deinde

Diversae formae Diversas petunt dignitates et magnitudines
ex parte yharis, nam alia dignitas petit forma
ignis; aliam forma leonis, aut huius. Ita tales
dignitates contrarias non potest simul eandem maae gre-
cipere, quia se mutuo impediunt et expellunt a se, ut
quod, cum una alteri contraria. ergo nec potest una
numera maae duas distinctas formas substantias simul
recipere. pro ergo eandem m. quia maae determinavit

quoniamlibet

quomlibet potestatem mater ad gestandum unum
nisi in una determinata spe. qd. sicut
ordinem naturae, quoniam eadem numerus mater
plures formas potest simul recipere.

Conclusio Secunda

Impossibile est et supradictum quod una forma sub-
stantia in formam simul eadem em potestatem naturae.
Hanc sententiam quoniam aliquos modernos, et in D. Th.
1. p. 4. 76. a. 3. in corpore, ubi sic ait. Impossibile videtur
plures animas et in formam in uno corpore esse, et hoc
sicut dictum confirmat duplici ratione, quod quoniam in
deum non solum natura, sed et supradictum hoc esse non
possibile. et quod sicut sicut mentem D. Th. implicat quoniam
divisionem. Et quoniam vis dicitur rationes in alio sensu
precedere in deum, tamen quia non potest multum fieri
vult, ideo quoniam fallere et vis transcribere velum
et sic se habet. Si in uno corpore essent plures animae, vel
formas substantiales, sequeretur quod non esset simpliciter
unum. Sed, cuius essent plures animae; nihil nisi est forma,
plures unum nisi per unam formam, quod quoniam res habet esse,
ab eodem non habet res quod sit eius et quod sit una, et ideo
ea quod de nomine nunc a diversis sit formis, non sunt unum
simpliciter unum, sed sicut quod, sicut hoc aliter. si ergo hoc ab
alia forma haberet quod sit unum, scilicet ab anima vegetabili;
et ab alia, quod sit unum, scilicet ab anima sensibili; et tandem
ab

ab aliis q' in ho, sc: ab aliis ratio; sequentibus q' ho non
 epet utri simpliciter sicut et hiles angh contra
 Platonem 3. metaphysica. 1.

Pro Certe ro rae. Si duo forma futiles pent simul
 informare eandem numero matu. ut feret q' nige,
 diat expulsiu aliter forma sed huc non pot' impedi
 et divina p'ra. q' nec fieri pot' q' duo forma futiles
 simul informant eandem numero matu. q' q'ua
 patet. m. q' ad nul' certum nihil n. aliud dicitur
 facultate illam p'ra expulsiu aliter si n. una forma
 non expulsiu nro altera non videt ulla nro ob
 qua negat p'ra divina q' n. ea pot' impedi. et
 g'iter facere ut duo forma futiles sint simul in
 eadem matu. m. in qua a diffitas, p'ra. Propria virtute
 te causabilis aliter ead' certis q' respicit ad actu
 in p'ra item acty causalitate q' d'ey non pot' impes
 dere offru, sed expulsiu aliter forma a offru ead'
 frute, q' p'ra virtute causabilis illiq' q' p'ra ip'ra
 actitas. item propria causalitate q' a actualis infer,
 ma, non poterit non fer' talis expulsiu, neg' d'ey,
 us poterit illa impedi. m. a apta. nam non posse a
 q' def' ead' actualis frute informans vel ead' offru,
 us actu influens ad q' non def' offru, quoniam d'ey
 pot' impedi offru, q' d'ey p'ra ead' ead' virtute
 causabilis

causabitis colorisq; reprobis ad illa, tu haec non
potest quod ponuntur tunc causabitis. R. A. Cond.
Hanc rationem tuam quod non esse de effectu privationis non esse
hinc non in quibus casibus deus negant omni potest esse
privatum potest tu secundum. cum ergo expulsi ab,
hinc formae potest esse secundum hinc potest a deo non
dicit ut quod potest omni potest in quantitativa extensio,
nem in ordine ad locum, quia tunc extensio tunc esse
secundum quantitativa. Contra est. Nam hinc
hinc non potest in aliquibusdam esse secundum
privatis, falsum tu in privatis, quia ea in
sua causa formae potest, ut in cadaveris formae
potest, quod hinc potest secundum privationem vita
orientem ex in his formae illis non, ideoque a deo non,
potest non potest alias idem est in unum et privationem
vita quod plura in potest. sed sic et sic hinc expulsi
ad formae potest actualiter in formae unum ergo
negat a deo non potest. negant Contrarij in. dan,
tu differunt solum quia formae cadaveris et formae
vita hinc hinc expulsi, et ita formae cadaveris
non in his a privationem formae in unum, non a ita
in his a expulsi alterum formae; Sed Contra.
Ideo sicut Contrarij expulsi formae in unum, sic
indispensabiliter

117

nisi sensuabiliter forma carlaueris et non potest ad hoc,
si diuina potentia, quia si simul non sequuntur tunc
forma cadaveris non esset forma prima.
Sed si adueniente de nouo forma una potest,
non expelleret altera, tunc non potest dare uari-
um esse primam. ergo expulsio alterius forme
ita uti me quocumque unum. Sicut forma spiritus
aut forma in uentis forma cadaveris. M.
gestat. n. potest esse primam formam subiecti et nihil
in hoc, quod ut ait primam mater dicitur esse sine
potest, sed hoc non potest dare, nisi expelleret alteram for-
ma. ergo. Hoc item in p. n. si non expelleret aliam for-
ma, tunc forma adueniens non potest primam alicuius
supponeret aliam. si autem mater supponeret aliam
certe non habet formam primam. ergo forma sup-
ponens aliam non habet et rationem primam alicuius.
Consequenter. forma spiritus ut habet rationem
auctoris informantis potest gestare unum quod se cum materia,
et ipse dare esse primam sine simpliciter, sed nisi ex-
pelleret alteram formam non potest habere due esse. ergo
non potest diuina potentia potest duplicem formam unam
et eandem mater informans. cum potest forma spiritus
una forma potest expulsi si eandem alteram dicitur habet
rationem auctoris informantis. M. quo ad iam partem
gestat

quod forma n. factus anima materia non fuerunt
 eius q. se cum illa. quo ad rem partem p. m. man
 recipiens aliqua forma factum est ope simpliciter
 aliquid ulla ad d. recipiens. non forma acci. d. o. t. o.
 t. u. de h. e. d. e. u. l. e. u. l. e. o. p. e. , n. e. m. a. s. i. m. p. l. i. c. i. t. e. r.
 h. a. e. e. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. f. e. r. r. a. a. c. c. i. d. e. n. t. i. u. m. q. u. o. d. f. o. r. m. a.
 f. a. c. t. u. s. d. a. d. o. p. e. s. i. m. p. l. i. c. i. t. e. r. t. r. e. m. i. s. s. e. f. o. r. m. a. f. a. c. t. u. s. e.
 s. i. m. p. l. i. c. i. t. e. r. a. l. i. q. u. o. p. r. i. m. o. p. h. y. s. i. c. a. s. i. t. u. a. e. s. p. h. y. s. i. c. a. q. u. o. d. d. a. d.
 i. p. s. i. p. r. i. m. u. m. o. p. e. q. u. o. d. g. r. a. t. u. s. n. a. m. e. t. o. p. e. e. a. b.
 a. l. i. q. u. o. a. c. t. u. q. u. o. d. a. p. r. i. m. o. a. c. t. u. s. i. m. p. l. i. c. i. t. e. r. e. s. t. i. m. o. p. e.
 s. i. m. p. l. i. c. i. t. e. r. m. a. n. u. e. r. o. p. t. e. q. u. o. d. a. d. i. m. i. u. l. q. u. o. d. a. d. u. e. n. i. t. e. n. t. i.
 n. i. a. c. t. u. c. o. m. p. l. e. t. o. n. o. n. f. u. i. t. a. n. i. m. e. q. u. o. d. s. e. c. u. m. i. l. l. o. , s. u. t.
 q. u. o. d. a. c. c. i. d. e. n. t. i. u. s. e. s. t. s. i. n. e. u. e. x. p. e. l. l. e. t. q. u. o. d. e. c. e. d. e. n. s. f. o. r. m. a. , t. u. n. c.
 s. e. q. u. e. n. t. i. u. s. a. d. u. e. n. i. t. e. n. t. i. u. m. a. c. t. u. c. o. m. p. l. e. t. o. n. o. n. p. a. l. l. e. d.
 q. u. o. d. n. o. n. f. u. e. r. e. t. a. n. i. m. e. q. u. o. d. s. e. c. u. m. i. l. l. o. s. u. t. q. u. o. d. a. c. c. i. d. e. n. t. i. u. s.
 p. t. e. m. q. u. o. d. a. d. r. e. m. n. a. m. q. u. o. d. p. r. i. o. r. e. m. f. o. r. m. a. q. u. o. d. n. o. n.
 n. e. e. s. t. i. n. m. a. t. e. r. i. a. h. e. e. t. i. p. s. o. o. p. e. p. r. i. m. o. s. i. m. p. l. i. c. i. t. e. r. , n. e. l.
 n. e. a. h. e. e. t. n. e. a. p. t. d. i. u. m. q. u. o. d. n. o. n. h. e. e. t. , q. u. o. d. d. e. e. s. t. n. a. f. e. r.
 n. o. n. f. a. c. t. u. s. a. c. t. u. a. l. i. t. e. r. i. n. f. o. r. m. a. m. a. t. e. r. i. a. e. h. i. s. t. o. r. i. a.
 m. a. t. e. r. o. p. e. p. r. i. m. o. e. t. s. u. a. p. t. e. n. t. i. u. m. q. u. o. d. l. e. t. u. r. e. q. u. o. d. a. b.
 i. l. l. a. h. e. e. t. o. p. e. s. i. m. p. l. i. c. i. t. e. r. q. u. o. d. n. o. n. r. e. c. i. p. i. e. t. i. l. l. u. d. i. n.
 f. o. r. m. a. d. e. n. o. n. i. n. u. e. n. i. e. n. t. e. e. t. n. i. s. i. q. u. o. d. e. x. p. e. l. l. e. t.
 q. u. o. d. e. c. e. d. e. n. s. f. o. r. m. a. n. o. n. p. t. f. o. r. m. a. f. a. c. t. u. s. d. a. d. o. p. e.
 s. i. m. p. l. i. c. i. t. e. r. m. a. t. e. r. i. a.

Ex his recte colligitur q. d. h. e. e. t. e. x. p. e. l. l. e. t. i. n. t. e. n. t. i. o. n. e.

tionen

lionem sequat[ur] ipse primam fema p[er]fecta, t[er]m
 in excusatione neq[ue] p[er]cedit. in p[ro]p[ter] n[on] in d[ic]t[is] cano[n]icis
 p[er] se introducti in metam formam p[er]fectam, et abbe,
 ram non expelli. Quod si q[ui]s d[ic]at expulsi,
 nem non q[ui]e necessam ad p[er]mutacionem formam
 saltim sup[er] n[on] d[ic]at, non p[er] d[ic]t[ur] una et eadem
 auctoritas ex parte una metam, cum duob[us] dist[ic]t[is],
 his femis simul illa inferuntur by hoc n[on] non in,
 des repugnare, tunc vero nulla i[n] p[er]t[ur] expulsi,
 p[er] ut de se p[er]cedit. p[ro] expulsi n[on] facit ad q[ui]s,
 p[er]t[ur]. Centu[m] e. Quod h[ic] p[er]mutat[ur] sit n[on] p[er]f[ec]t[ur],
 ve q[ui] dei p[er]t[ur] q[ui] p[er]t[ur] ut roborat[ur] n[on] cento.
 Implicat[ur] q[ui] una d[ic]t[ur] eadem auctoritas p[er] se q[ui] d[ic]it in
 dupli[m] p[er]t[ur], sed hoc p[er]t[ur] si duo fema p[er]fecta
 simul in forma a reat eandem p[er]t[ur] metam n[on] d[ic]at
 q[ui] et implicat[ur] abbe n[on] a q[ui]s relati. q[ui] q[ui]s
 p[er]t[ur] n[on] e[st] clara. si n[on] eadem metam h[ic] h[ic] forma
 h[ic] h[ic] d[ic]t[ur] h[ic] h[ic] utiq[ue] h[ic] h[ic] in p[er] h[ic] h[ic] p[er]m
 h[ic] h[ic] q[ui] forma d[ic]at p[er]m. W. auctor[ita]t[em] p[er]t[ur],
 p[er]mutat[ur] it[em] q[ui] at p[er]mutat[ur] in si n[on] d[ic]t[ur] e[st] n[on],
 h[ic] p[er]t[ur] q[ui] de p[er]mutat[ur] p[er]mutat[ur] si: ces h[ic] h[ic]
 ita q[ui]e inter se comparat[ur] ut sem[per] se n[on] eam
 excedat n[on] p[er]t[ur] ita ut n[on] p[er]mutat[ur] p[er]t[ur] q[ui]s
 ves

les, aliis non opus est dicitur de hinc, sed per unam
perfectio altera, et gratia et per unam ad se per unam
alteram ut recte in firmamentis hinc dicitur, nisi in gratia
reperiuntur omnem per unam. hoc supposito per M.
Si opus est duas formas subter in eadem portione
matris hinc dicitur per unam et non per unam ali.
qua perfectio hinc a. nisi per cal. go. per et expli.
cul M. si eadem portio matris hinc forma leonis
cum talis forma semina et quod dem in hinc a. hinc
vel per unam perfectio repta in forma hinc, et
in per unis per unam tali perfectio, et et non per
recte cum hinc forma hinc et gratia perfectio
illius go eadem numero matris dicitur per
matris et non per unam repta: ergo dem perfectio
et in nullis portio per unam. Cons: Ideo et per
Cathartes absolute dogma non potest in eadem hinc
simul stare error et sic 29 a unum ad se per
matris alteram, sed ut per unam forma per
sem an recte hinc per unam alteram formas. go
neque negat et simul perfectio.

Conclusio Tertia

Implicat et quod unum et eadem numero forma per
tis informet simul duas portiones matris.
Hinc Tercio gratia et ab hinc in supra dicta,

fin.

119
Si n. māa creptae p. Inae formas p. uttas si-
mul sic et neq. eadem forma poterit simul
informare duplicem et distincta p. uttionem
māa, nam sicut māa dat se forma p. m. n.
in p. h. ita forma dat se māa p. m. d. v. a. t. g. q. o.
sicut requirit una māa sicut se simul d. n. a.
ly formis p. m. d. v. p. h. ita et eadem forma
eōre se dualy formis.

Plr Conte. Cā q. natter neq. p. h. u. e. u. l. i. s.
quem offm nisi illi aliqd ad d. a. s. non p. t. illud.
p. h. u. e. s. e. u. forma p. uttas natter neq. simul
duplicem māam in formare, et ni h. i. t. et p. t.
ip. i. a. d. d. i. s. q. y. r. e. d. d. a. s. p. r. o. t. e. n. s. u. d. p. h. u. e. n. d. u.
Ialem offm. q. o. et sup. natter o. i. t. h. o. c.
i. n. p. r. o. t. e. s. t. e. - M. p. a. t. e. t. Si n. ni h. i. t. a. d. d. a. s.,
manet sicut antea, et sicut antea erat
n. i. p. o. t. e. n. s. et sic et p. r. o. t. e. s. t. e. e. i. t. m. p. t. r. q. u. e.
e. u. d. p. a. n. t. e. m. n. e. l. n. i. l. l. u. d. q. a. d. d. i. s. t. i. n. c. t. a. s. i. n. e. x. p. a. s. p. r. e. i.
et offm. u. e. l. q. u. e. d. e. m. n. o. n. p. t. i. c. i. i. l. l. u. d. a. d. d. i. s. t. i. n. c. t. a. s. p. r. e. d. i. s.
n. e. s. s. a. s. p. r. e. i. et d. i. s. t. i. n. c. t. a. s. q. a. a. l. i. u. s. n. o. n. p. t. i. n. u. a. s. f. o. r. m. a.
a. l. t. e. r. a. n. i. n. u. e. i. n. f. o. r. m. a. s. y. p. t. i. f. o. r. m. a. i. n. f. o. r. m. a. t. m. a. n. u.
y. s. u. a. n. i. h. i. l. i. f. e. c. a. a. d. d. i. s. t. i. n. c. t. a. s. s. e. p. r. o. t. e. n. d. o. m. a. n. u. q. o. s. i.
a. l. i. q. u. d. a. d. d. a. s. d. i. s. t. i. n. c. t. a. s. p. r. e. i. et offm. i. l. l. u. d. n. e. q. u. e. r. e.
f. a. l. i. t.

lib ad intrinsecā eig entitate cum sit qd distinctū ab ea
distinctū ab ea, ut supponit, et qdpter neg potest illam
invenire quo ad intrinsecā itaq; ut in informaliōe.
neg et em pt dicit, qd si nisty sup addita e aig,
deni spū, cum ja tunc sicut nisty qd existens
in forma non potest extēdi ad actuandas si,
nisi plures māas, ita neg rā nisty qd e aigdem
spū et māa. pto n. 20. vel n. ex illis sup additis sit
una forma, vel non, si non, qd iam enumerat for,
mae et non una, et dicit forma emul in dupli
pōtione māe, qd ut patet, multa sūt qd hanc pōt;
si vero sit una forma, tunc illud sup additū est
pars integralis forma. Sed ex hoc tū colligit
qd potest esse emul pōtione māe in formare, nō
a. duplicem et distinctū. Conf: forma in for,
mat māam qd solo suā totam entitatem māe,
sed non potest simul et semel duob; distinctis unā
et eandem entitatem qd ea, qd neg potest et
simul et semel plures māas in formare. pto n.
nam si hoc esset possibile, tunc sequeretur, qd aliquid dicit,
stingueretur realiter in sua propria entitate, hoc a.
e impossibile, alias esset idem et non esset idem,
sequetur pto. nam forma in formans hanc pōtione
onem māe constituit distinctū realiter in distinctū
ab

120

ab altero q̄to informat aliam portionem materiae, sed
indivisi dicitur distinctio etiam realiter ab altero adfectu
non tamen distinctio etiam materiae, sed et formae. Conf.
20. Nam alias eadem forma constituit plures
hoies et plures leones, et daret et alij unice fructu
a parte rei, nempe aliquid eade plurius indivisi dicitur
q̄ tu, ut logica docent, et a magistro supradictis.
Explicitus q̄ditio nra. Nam una et eadem for,
sua informat hanc portionem materiae constituit
composita distinctio vel non. non potest habere q̄ non
constituit, q̄ alias nihil faceret, neq̄ tunc suam
officiam fructum q̄ admitti non debet; id a q̄c constituit
habetur alij q̄stet distinctio illij, neq̄ et
dicitur q̄ faciat composita distinctio realiter
q̄ eadem tunc distinguere realiter a se ipso, q̄
non potest manifeste.

Omnis res 20. Duae formas simul informae
eandem numerum materiae, non repugnant ex parte
materiae, neq̄ ex parte ipsarum formarum. q̄ hoc bene
potest fieri q̄ Dei potentia, q̄ quia patet. p̄ter unum,
quo ad partem. nam materiae habens unam
formam, adhuc retinet, et eadem naturam potentiam
ad recipiendam aliam formam. q̄ non repugnet ex
parte materiae. p̄ter unum. potentia materiae et ipsa est
ipsa,

forma, sed forma materiae se movet, recipi & recipi,
enim formam destruit, sed potius efficit. ergo licet
habeat unam formam, tu se retinet potentiam,
tunc ad aliam formam. Quo ad eam partem
idem pot. Duae qualitates ignis n.g. calidus &
frigus et in primo gradu & absoluta Dei potentiam
pot esse simul in eodem s'co. ergo et duae formae
substantes pot esse simul in eadem materia.
autem supponit ea dicendis infra in lib.
de generatione et corruptione. quia vero pot. quae
contrariasque inter duas qualitates materiae
quaeque inter duas formas substantes, quae illa
et ignitas stricta, haec vero tunc privativa.
R. Nego autem quo ad utramque partem ad
gloriam d' huius quae autem. Retinet potentiam ad habendam
formam aliam formam in sensu composito, nego autem
in sensu diviso, quod autem, et tunc negatis
quod autem. nam non eadem est quae materiae huius
una forma retinet potentiam ad habendam aliam,
non quae tunc et simul et unum est, sed quae alio
s'co et necessario recipiendum, ita ut, si s'cos
expulserit, non pot aliam recipere. nego, materia pot
habeat ulla potentiam, nec naturam nec substantiam, ad
recipiendum duas formas simul, quae ut gloriatur,
multiplicat

121
 implicat duas formas in forma simul eandem
 materiam, et quod nulla potest esse signata in materia
 ad talem actum. Ad rationem quod dicitur in N. 70
 iuxta probabiliter sententiam infra in tit. de generis
 adducenda. duas qualitates gradus in gradu,
 huius intensis et absolute deus potentiam non potest
 simul existere in eodem gradu, et sic respectu uoc
 formas substantie potest simul et semel in forma
 et eandem numero materiam.

¶ 20. Transeat autem et nego quod sequitur, nam
 magna disparitas est, scilicet in factis supra non
 procedunt de formis accidentibus, sed tunc sunt
 quod forma acci dubitabile non sunt actus sui
 potestatem potest, et quod potest non se potest
 potest aliter. nego, faciunt et unum quod se sunt,
 sed tunc quod accidens, et quod sequens in his refert, an
 sunt habeat rationem aliter actus, vel non. Ad hoc non
 accidentibus non dant esse simpliciter, sed tunc
 sunt quod, nihil a. repugnat, et habeat materiam du
 plex esse sunt quod repugnat a. quod habeat duplex
 esse simpliciter.

¶ 21. Per potentiam dei potest habere corpus
 esse

opis in eodem loco. qd et ex eadem materia, pot
duo formas subitas esse in eadem numero man,
ans gitalit infra lib: q. p. h. y. m., et p. r. ex illo q. t. o.
Chs n. h. a. n. t. x. i. a. n. n. u. s. l. a. n. f. a. s., et q. t. o. o. x. i. n. t. e. x.
u. t. e. r. o. V. i. r. g. i. n. i. s. a. b. e. l. y., u. l. l. a. m. i. g. n. i. s. a. t. i. s. l. a. s. p. i. o. n. e.,
u. t. d. o. c. e. n. t. t. h. e. d. y. l. g. s. p. e. c. i. m. p. t. e. r. a. p. a. r. i. t. a. t. e. r. a. n. s.,
f. i. e. n. t. n. i. n. u. n. o. l. o. c. o. r. e. m. a. n. d. e. r. a. p. a. c. i. t. u. s. u. t. r. e. c. i.
p. r. e. n. d. e. n. t. a. l. i. u. d. c. o. r. p. u. s., i. t. a. e. t. i. n. m. a. n. u. u. n. a., r. e. m. a.
n. e. t. p. e. t. i. a. a. d. r. e. c. i. p. i. e. n. t. a. a. l. i. a. f. o. r. m. a. q. d. p. D. e. i.
q. u. e. r. i. t. u. m. a. b. s. o. l. u. t. a. p. o. t. e. r. u. n. t. b. e. n. e. d. u. e. f. o. r. m. a.
s. u. b. i. t. e. s. i. n. f. o. r. m. a. e. e. a. n. d. e. m. n. u. m. e. r. u. m. m. a. n. u. m.

R. C. e. n. t. o. a. n. s. r. e. g. u. l. a. s. p. e. c. i. m. p. t. e. r. a. p. a. r. i. t. a. t. e. r. a. n. s. e.
n. a. m. p. p. l. u. r. e. d. u. a. c. o. r. p. u. s. p. o. t. e. r. e. d. u. i. p. e. t. i. t. u. m. e. s. s. e.
i. n. u. n. o. l. o. c. o., q. a. i. n. u. i. r. t. u. t. e. l. o. c. a. l. i. t. i. p. o. t. e. r. e. f. i. r. i.
u. n. u. m., e. t. i. d. e. m. q. u. e. r. i. t. u. m. s. i. e. t. s. i. e. n. t. i. b. a. t. i. u. e. m. a. n. e. n. t.
d. u. o., t. u. u. n. u. m. p. e. n. e. t. r. a. t. u. m. u. n. u. r. a. t. i. o., e. t. i. t. a. i. n. e. s. p. e. l. o.,
r. a. t. i. b. i. e. t. u. i. r. u. n. u. m. s. e. n. s. i. b. i. l. i., i. t. a. s. e. h. a. n. t., a. c. s. i. n. u. m.
c. o. r. p. u. s. e. s. s. e. n. t. s. a. l. d. u. a. f. o. r. m. a. s. u. b. i. t. e. s. n. e. g. h. e. i. s. e. l. e. y.
i. n. u. i. r. t. u. t. e. i. n. f. o. r. m. a. t. i. u. a. s. q. s. u. n. t. d. u. e., q. a. s. o. n. g.
i. n. f. o. r. m. a. n. t. u. t. i. n. s. t. r. i. c. t. u. s. i. n. s. p. e. e. t. i. d. e. s. q. s. a. n. t.
s. u. n. t. t. o. t. i. s. d. i. u. e. r. s. a. s. p. i. e. s., e. t. q. s. y. s. t. e. r. r. e. g. u. e. n. d. u. m. q.
d. i. m. i. n. u. a. p. e. t. i. t. u. m. e. s. s. e. f. i. r. u. n. t.

Alii..

Obi ues 30. forma e maius virtutis
 qua ma. 30. licet una ma. nequeat simul
 recipere plures formas, potest tamen una et eadem
 forma informare simul plures portiones ma.
 aut potest forma e. alij, ma. p. h. g. e. ma.
 nis virtutis

Obi ues 31. Nemo quoniam. licet n. forma in suo gene
 fit effectiois virtutis, ma. tamen recipit duobus se
 ma. simul p. h. e. q. h. a. r. e. g. n. e. t.

Obi ues 32. Substantia forma h. t. p. p. h. o. r. i. o. n. e. m.
 nem cum quali d. e. t. ma. 30. pot. simul p. h. e. l. i. i.
 licet informare. aut potest p. h. e. q. h. a. r. e. g. n. e. t. q. a. in hoc mul.
 la apparet r. e. g. n. e. t. a.

Obi ues 33. Ex dictis forma h. t. p. p. h. o. n. e. m. cum
 qualibet ma., sicut ma. h. t. cum qua libet
 forma. Et sicut ma. non pot. recipere simul plus
 res formas, sic recipit una forma pot. simul info.
 mare plures ma. s. Al. q. h. a. r. e. g. n. e. t. a. u. t.
 q. h. a. r. e. g. n. e. t. a. u. t. non p. b. u. i. t. n. i. s. i. s. o. l. u. e. n. d. o. a. n. g. t. a.
 q. h. a. r. e. g. n. e. t. a. u. t. n. a. l. d. e. e. r. i. g. n. a. e. i. j. n. o. n. c. i. u. i. t. a. s. i. n. t. e. r. d. i. c. t. a. e. p. e. l. a. d. u.

20. Nouemb:

Dub:

Dubium Quintum

An et quid sit Privatio.

An sit principium per se generationis naturalis distinctum à materia et forma?

Post considerationem materiae formae et positionis principium eius
nate manentis post generationem in componentibus restat ut
aliquid de privatione et hoc est nate principium ab eadem et
eius intelligitur sit

Conclusio Prima.

Necessario concedenda est in rebus naturalibus
Privatio tam formam substantivam quam accidentis.

Haec sententia est eorum videtur phisicis exceptis paucis antiquis

†

123
q dicit negabant contra Artem Jani in rem natura
privatam; sed plane sine fundamento huc affert.
manus quare Cautem naturam non hinc phitit et sed
S.S.P.P. amplectuntur. ut S. Aug. lib: de 10. cat. c.
c. 18. Juyderg in lib: de fumo bene. Anselm de Dio
abbi casu; Jmo SSA litteram eam apte nisi meant in
supra Genesis cap: 1. ubi dicit, q antequam lux lucem
faveret, tenebrae erant super faciem abyssi. non
tenebram privatam lucis intelligimus.

Sed pto Cauto rae. Privata ut vel ex ipso natura
constat nihil aliud quam carentia abinquinatio
nisi connotandi aptitudinem sibi ad saltem for-
mae, sed in rem natura saepe multas tales carentias.
qo dicitur repit necesse. M. e. cor. pto m.
nam natura pto saepe ead- caret huc vel illa forma
qua tu pt recipere naturam. Denique repit et
formae nisi carentia, quam appetamus carentiam,
repit quoq; carentia se. funditas. qo m. natura.
Nec hinc diffitem sibi restat explicare in quo consistat
forma privatae q ut faciamus, sed,

Conclusio Secunda.

Privata nihil aliud quam negatio formae
in subiecto apto; et non e primum nihil,
sed

De pto Privata.

sed est *se* ^{id reale, 20} ens, per se ^{motivum,} non positivum,
sed quod vero concipitur a nostro intell.
lectu p. modum formae infermantis vel inhaerentis & ens rati
Haec lectio a D. Thomae quast. 10. de malis a. 1. ad ult.
quem sequi Caritany cum aliis Disceptis D. Th.

Pbr. Conto quo ad singulas partes. Proprietas
deus dicitur per naturam quod sit suo esse et distinctio, nam p.
hi negat, quoniam ^{privatio} negat unum certum negat, et illis
quod nullum habet fundamentum in rebus quibus adhibetur,
ut quod dicitur Chymaria esse non affirmare, et lapidum;
differt tamen a falsitate negat quod vitium partium formae,
per quam dicitur intelligi aliquid fundamentum quod
et unum aliis negat quod tunc aliquid fundamentum in
re, quibus sunt negat hinc est natura, quod tunc funda-
mentum in propria natura, ut non hinc est verum; hinc,
vel non visibile resp. Leonis, quod oes negat fundat
in propria natura de quibus excluduntur. Differt tamen privatio
ab istis negat, per se ipso apto ratio, quae apta
dicitur nimis late solent aliquid explicat abicere ut
aliquid deest tunc privatio aliquid forma, sufficit quod
habeat aptitudinem ad illam in quibus participat
unum ubi sublimiter tunc certis, et tunc hinc est hinc
proprium deus quod, plumbum et coram. quod licet non
sit apta tunc nisi ut tunc tale ens, quoniam tamen
in quibus

124
ni qtu ens. sed hanc acceptio pntia nimio lata et
multa potest fieri incommoda, nam videtur alia sequenti
eos negans hinc alig fundamentu, q tu centu non
ad mittend pnti. Alit dicitur ut pntiam sufficere
aptitudinem in gre, hinc dicitur salpam qtu et
pntiam nisi, non in qtu et salis pnti, sed in qtu
et dicit. hanc acceptio licet proximis accedat ad nam
pntiam, stricta et pntia tu loqto nunc dicens pntiam,
hinc non pntia et pntiam qtu negans ubi cuiq
formae in aliquo pnti, q pnti pnti pnti et aptu
ad habendam talem formam quibus a pntiam usq
in hinc. Est go legitime pntiam dicitur ut sic q dicit
negans formae in pnti aptu, qtuq alii q tradicant,
nam licet pnti et aptitudis non sint intrinseca pntiam
ordo ta ad talem pnti aptu et pnti intrinseca et pnti.
Ut a. eadem partes centu in pnti et simul pntiam,
Scientia et, aliquis dicere pntiam ope pntiam nihil,
alios esse ens rati, et alios ope ontidatem pntiam,
sed hanc oia sunt plogora. Pnti in pntiam q pntiam
non fit pntiam nihil, q a pntiam et pntiam generatio nati,
et ex illa sunt entia nati, sed generatio nati, sine
ens nati non fit ex nihilo, alios ope creat go
pntiam non et pntiam nihil. M. et om pntiam qtu
Inventu pntiam q pntiam pntiam vultu nati in fieri
m.

m. et p. d. r. in ha. m. diff. generat. et creat.
P. r. altem 20. p. r. m. nihil e. p. r. a. negat. ontis, sed
p. r. u. n. o. n. e. p. r. a. negat. ontis. sed conuenit apti-
tudo uero p. r. i. et p. r. a. e. p. r. i. u. n. o. n. e. u. n. t. p. r. a.
n. u. m. n. i. h. i. l. . G. u. o. d. a. n. e. g. p. r. i. u. n. o. n. e. r. e. a. l. i. s. p. e. r. i. h. i.
n. a. p. r. i. . S. i. o. p. e. l. t. a. l. i. s. o. n. t. i. t. u. s. , d. u. a. e. u. e. l. e. p. e. l. f. o. r.
m. a. u. e. l. m. a. t. e. u. e. l. a. p. t. i. t. u. d. o. , u. e. l. r. e. l. a. t. i. o. r. e. a. l. i. s. i. n. t. e. r.
m. a. t. e. m. e. t. f. o. r. m. a. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. i. s. , s. e. d. n. i. h. i. l. h. e. m. p. r. i. u. n. o. n. e.
p. r. i. u. n. o. n. e. r. e. a. l. i. s. p. e. r. i. h. i. a. . m. p. r. i. u. n. o. n. e. p. r. i. u. n. o. n. e.
i. m. p. r. i. u. n. o. n. e. m. a. t. e. , q. u. a. u. t. p. r. a. d. i. c. t. i. o. n. e. d. i. s. t. i. n. g. u. i. t.
r. e. a. l. i. t. e. r. u. t. i. l. l. a. . N. e. g. a. t. i. o. f. o. r. m. a. . e. u. m. i. l. l. i. m. a. t. e.
o. p. p. o. s. i. t. e. t. g. e. n. e. r. a. t. i. o. n. e. . G. u. o. d. a. n. e. g. p. r. i. u. n. o. n. e. p. r. i. u. n. o. n. e.
P. r. i. u. n. o. n. e. o. p. p. o. s. i. t. e. t. g. e. n. e. r. a. t. i. o. n. e. f. o. r. m. a. , a. p. t. i. t. u. d. o. u. e. r. o.
n. a. s. i. d. p. e. r. i. h. i. e. t. i. a. m. e. t. a. d. f. o. r. m. a. h. i. p. e. u. a. d. p. r. i. u. n. o. n. e. f. i. n. o. m.
n. a. t. e. m. . G. o. p. r. i. u. n. o. n. e. n. o. n. e. u. t. e. p. r. i. a. a. p. t. i. t. u. d. o. . P. r. i. u. n. o. n. e.
i. l. l. u. m. . e. u. e. n. i. e. n. t. e. f. o. r. m. a. d. e. s. t. r. u. i. t. p. r. i. u. n. o. n. e. , a. p. t. i. t. u. d. o.
i. n. t. e. r. u. e. m. e. n. d. a. t. e. t. m. a. g. i. s. p. r. i. u. n. o. n. e. p. r. i. u. n. o. n. e. f. o. r. m. a.
m. a. t. e. . G. o. p. r. i. u. n. o. n. e. n. o. n. e. u. t. a. p. t. i. t. u. d. o. . G. u. o. d. n. o. n.
s. i. d. r. e. l. a. t. i. o. r. e. a. l. i. s. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. m. e. t. i. n. t. e. r. u. e. d. i. t. i. n. t. e. r.
m. a. t. e. m. u. e. l. f. o. r. m. a. d. f. o. r. m. a. , p. r. i. u. n. o. n. e. . e. u. e. n. i. e. n. t. e. f. o. r. m. a.
n. i. e. d. e. f. i. n. i. t. e. p. r. i. u. n. o. n. e. , s. i. d. r. e. l. a. t. i. o. r. e. a. l. i. s. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e.
o. n. i. s. n. o. n. d. e. s. i. n. i. t. e. p. r. i. u. n. o. n. e. a. d. p. r. i. u. n. o. n. e. f. o. r. m. a. . G. o. n. u. n. t.
r. e. l. a. t. i. o. r. e. a. l. i. s. . m. g. e. n. e. r. a. t. i. o. n. e. p. r. i. u. n. o. n. e. n. a. m. m. a. t. e. h. e. a. l. h. e. a.
h. e. a. l. f. o. r. m. a. t. e. e. u. e. n. i. e. n. t. e. d. i. s. t. i. n. g. u. i. t. r. e. a. l. i. t. e. r. u. t. i. l. l. a. ,
g. o.

go manet adhuc in materia velut distinctio si quis realem
 a forma et fonte. Quod vero privatio sit ens reale
 remotum p[ro]p[ter] illud a se reale q[uo]d dicitur ante om[ni]a
 in ty[po] g[en]eris, sed privatio dicitur ante n[on] actu. go
 est ens reale. M. patet ex logica. m. p[ro]p[ter] ante om[ni]a
 in ty[po] g[en]eris dicitur generatio n[on] actus, go et illi dicitur
 p[ro]p[ter] q[uo]d p[ro]p[ter] q[uo]d p[ro]p[ter] ad illam. Erant v[er]o, sed
 inter p[ro]p[ter]a generatio n[on] actus requiritur, n[on]ne,
 q[uo]d q[uo]d p[ro]p[ter]a, go dicitur a parte rei. non p[ro]p[ter]a
 p[ro]p[ter]a sicut materia et forma, sed remotive.
 hec, q[uo]d a parte rei remota cogitatur dicitur in materia
 remota h[ab]ere et illi[us] forma. et h[ab]ere doctrina
 modo est in d[ic]t[is] si p[ro]p[ter]a d[ic]t[is]. Ex his p[ro]p[ter]a et v[er]o
 una parte dicitur. Quod privatio sit p[ro]p[ter]a q[uo]d p[ro]p[ter]a
 a n[on]o materia q[uo]d materia forma in h[ab]ere vel informari,
 his sit ens reale, q[uo]d p[ro]p[ter]a ut a n[on]o sicut dicitur
 h[ab]ere alig[is] p[ro]p[ter]a, sed haec in p[ro]p[ter]a non dicitur a
 parte rei, neq[ue] dicitur q[uo]d haec et requiritur p[ro]p[ter]a,
 go privatio sit n[on]o materia q[uo]d p[ro]p[ter]a est ens
 reale.

Conclusio Tertia.

Privatio e[st] p[ro]p[ter]a intrinsecum, et p[ro]p[ter]a se ge-
 neratio n[on] actus, sicut ens n[on] actus in fieri, non tu-
 in facto spe.

Hac

Haec Causa o gha dicentes per naturam esse huius
 ceteri non prohibita ad generationem naturam, et
 ystet qd acci dicit se huius ad illam. Sed contra hoc
 Pto Causa. Illudque pnce et intrinse in proprio ge-
 neratis natus q intral estem sig dorem, sed pncipue
 intral estem dorem generatis goe proprio p se
 illig et intrinseum. ma. pndet qd nil. Sefi nif est
 pter nif q ea q p se et in trinfice spectant ad
 illud ut pndet in estem dore huius. m. pto. estem
 dore generatis a illa, q si fil mutuo sine huius,
 sity pte a non esse ad esse. per huius non esse, nihil
 aliud intelligi qd pncipue pter mutuum in
 intrinseum huius. go pncipue in gndit estem
 generatis dorem. et go spectabil q se et intrinse
 ad illam. Conf. huius nif. Illud p se spectat
 ad aliqd, sine quo nif gignit, sed sine pncipue
 non pnt gignit generatis entis natus, go spectat p se
 ad illam huius proprio sig in trinficem. M. pndet.
 pto m. ex dore estem dore generatis q sine non esse,
 sine sine pncipue intelligi nif. gomee ipse
 generatis sine illa gignit potest. Pto Causa ro.
 Res natus nif p se, a non esse, go non esse
 sine pncipue, p se spectabil ad ens natus in fieri
 gignit.

gignat patet. ex illud a proprio qd ab uno a quo
 res nisi sit pte. aut pte. si res natis qd accidens
 nati pte a pte, tunc gignatur pte dicitur gignat
 gno illo. huc e. pte. go. gignat qd pte. pte m.
 si res nate finit et limitati pte huc esse absq;
 eo qd pte pte illud non esse, gignatur qd semper
 habuit pte esse. et gignatur a pte infinita et ab eo,
 nati qd tunc simpliciter. go ad hoc ut alioq; res nate
 finit nati pte esse. huc pte non esse, go
 pte qd se pte ad gignatur entis natis.
 Ex huc tunc non licet inferre qd pte pte pte qd se pte m.
 tunc sed tunc gignatur tunc terminus a quo,
 Altera pars tunc si. qd pte non sit pte entis
 natis in facto esse pte. Illud pte entis natis
 in facto esse qd manet post gignatur, sed pte
 non manet post gignatur. go non sit pte
 entis natis in facto esse.

Conclusio Quarta.

Pte e proprio distincta realiter a materia
 et forma, non distinctione reali positiva, sed
 negativa.

Hanc tunc gignatur qd sicut res nate in facta
 sui latitudo dicitur in positivum et negativum
 seu remotionem, sit et distinctio realis ubi e
 positivum, n. g. qd negativum inter Amundum et Hildulphum
 alia

aliam vero negationem quae versatur inter substantiam positivam,
nam et aliqua privationem suam negationem, ignavis
distinctio est inter ens et non ens, inter virtutem et
causitatem. huc Sappirito,

Petrus Cantus quae ad primum se: quae privatio distinguitur
realiter a materia. Illa distinguitur realiter quae sunt
entia realia et unum potest esse et conservari in rem non
aliquo altero, sed materia potest esse sine privatione, et conservari,
non sine illa, in rem non, quae haec duo distinguitur
realiter inter se. m. c. c. c. Petr. m. nam quae adventum
formae tollit privationem, materia vero manet, quae poterit
materia conservari sine privatione. Petr. idem id. Privatio
dicitur fructus remotionem formae, materia vero recipit
formam et suam opinionem substantiam. quae haec duo distinguitur
et realiter. f.

Petrus Cantus quae ad rationem partem se quae distinguitur et
realiter a forma. Oppositio realis vero versatur in
ter extrema realiter distincta, sed oppositio realis est
oppositio privativa quae membra eorum sunt realiter
distincta. m. quod nihil est potest fieri ipsa realiter
opponi. m. potest. quae ante omnem mentem quae aem privationem
opponit formae quae oppositio privativa est realis. Deinde
petrus eadem m. ex Arte, quae oppositio privativa numerum
numeravit inter 7. genera oppositio realis.

Obiicies

Obi autem pro contra hoc. Primus nec est ens
 realis nec reale. quod autem primum nihil. quia primum
 propter ens quod ad primum. Omne ens reale est tale quod
 aliqua forma, sed primum tollit eam formam. quod
 non est ens reale. m. propter. quia omne quod habet esse, habet illud
 et formam, quia primum formam est, dicit esse. quod quod
 excludit eam formam, nullam habet esse, et propter
 non est ens reale. Quod et non sit ens reale. propter.
 quia ut supra diximus primum non habet esse ob
 iectum in natura, sed dicit in re non nemine
 cogitante. quod primum, non est ens reale.

Conf. Augustinus ex libro huius. lib. 1. tom. 75. Vbi ait,
 primum esse non ens simpliciter, sed quod non
 est ens simpliciter a primum nihil. quod primum est
 quod primum nihil.

R. Negat ens quod ad primum primum. Ad hoc autem,
 dicitur quod m. de ente penitus reale, vera est
 non vero de ente reali, remota, cum quod primum
 non sit ens reale negativum, non est tale quod alia
 quia forma. Ad Conf. R. Quod Aristoteles loquitur
 ibi de non ente, primum dicit negare entis realis
 primum, quod inveniunt cum dicit esse non ens
 simpliciter, etc., esse non ens simpliciter ente quod
 ente simpliciter, quod est ens penitus reale,
 et hoc

et hoc quidem verum est nihil minus stare potest et non ens
reale minus proprie sumptis esse reatum in unum versum,
hinc una quadam ratio. |.

Obiicies 20. Ad primum privatum esse quod positivum
num. Nam privatio in Cantico triu Puerorum
invenitur ad laudes divinas, cum sit bonum in se
lux et tenebra dno. 30 privatio est aliquid positivum
hinc. autem est contra fidem quodammodo per quod
quod non est positivum sed, non potest inveniari ad primum,
dum aliquid est positivum, sed laudare deum
est positivum; 30 et privatio est aliquid positivum.
Confirmat arguitur. Artes hinc dicit privatum
machinari aliquid malum, 30 est aliquid positivum.

R. Ad locum factum per philosophum ex d. August. Jen,
sunt illi esse quod ex consequentia verum positivum
hinc et privatum, resultat spiritus quodam
pulchritudo quod deum mirabili quodammodo modo laus,
et al. Ad Conf. R. Quod privatio dicitur magis
hinc malum, eo quod per ista magis appetit alia
formas quod et privata. et per hoc tunc ad ultimum
reprehendat presentem quod positivum dicit. |.

Obiicies 30. Privatio est ens ratio. 30 negl esse positivum
per se et intrinsicè compositi natus in fieri. per quod
ens nate sine in fieri, sine in facto esse est verum ens nate
reale

reale. go oia propria illig intrinseca erunt propria re,
 alia. go si primat e ens raris negl ope propriu gene,
 raris. ja g qna pto. reale propriu dependet a suo pro,
 pio; Sed multa ens reale dependet ab ente raris. go
 neq; ens nate in fieri, cum sit uen ens in fieri de-
 pendet ab ente raris, quale e primat.

Hinc oratio respondere solum alig nito pigo, qual
 dupliciter ptt aliqd ope propriu alteri. go in qtu e
 pars intrinseca alicuiq; componens et pstituens illud,
 et pte tm ma e forma suab propria entis natis.
 Et tale propriu hnt ope reale, sicut ipm compositum e
 ens reale. To. ptt aliqd ope propriu alteri, non in qtu
 componit illud, sed qd e il a quo alicuiq; rei nra
 et spia de sumitq; vel in ordine ad quod daf aliq;
 onto. intrinsecq; in re, et tale propriu bene ptt ope
 ens raris, quia d an ptt go in creat e dicit intrinsecu
 ordinem ad id q e, vel temp ad terminu a quo.
 creatio n. e pductio entis ex nihilo patet idem in scia
 logica et abis q dicunt spitem et intrinsecu ordinem
 ad sum otm in qtu e subite, et tm raris pttit scilicet
 tis in ipso otm non e qd reale, sed aliqd raris ut
 videmq; in logica. Nam ex hoc y scia aliqd de deo
 et q ipse scilicet pttit qto non dependit ipse aliqd
 ope

reale, alias plane mutaretur in finem. et idem dicen-
dum de aliis rebus et entibus quae fructus hinc rationem finis
habent. Haec doctrina concedit autem et negat quodammodo.
Ad probationem concedit autem et distinguit quodammodo.
propria intrinsece constituta et hinc partes
componentes aliud sunt entia realia, quibus quod
propria in ordine ad quem sumitur non est
essentia alicuius rei vel propria quae principiant
per medium termini in quo, nego. Haec non ratio
ens ratio potest bene esse propria alicuius entis realis.
Ad id vero quod dicebatur in aristotele sequi, quod
ens reale dependeret ab ente ratio et sequens,
ter perfectum ab imperfecto. Quod Eodem modo
sequeretur quod dependeret ab ente rationis
hinc parte componente, negant; quia hoc
esset inconveniens hinc a termini in quo,
concedo. haec non enim est inconveniens plerumque
quod perfectum bene potest dependere ab imperfecto
hinc a parte componente ut patet in toto
composito physico, quod ens perfectum in linea
physica

phica et tñ dependit à maa hujus parte componen-
te quae tñ e ens imperfectissimū.

Respondet tñ 20. negotio eius sc: quid privatio sit ens
ratis et non reale negativum et quærenter bene pot esse
primum entis naturalis in fieri.

Quod si dicas. Ens reale positivum non potesse
dependere à negativo.

R: Hoc bene potesse fieri si dependeat à non ente

hujus à termino à quo; quale primum e privatio.

Et hæc 22. Novemb:
dum adfuerat P. N. Cellarig.

*